

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

Cu privire la aprobarea Strategiei de reformare a Trupelor de Carabinieri pentru anii 2017-2020 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia

În temeiul prevederilor articolului 12 punctul 8) din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 131-133, art. 1018), cu modificările și completările ulterioare, precum și în vederea implementării Hotărîrii Guvernului nr. 890 din 20 iulie 2016 „Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2016-2018” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 217-229, art. 966), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

- 1) Strategia de reformare a Trupelor de Carabinieri pentru anii 2017-2020, conform anexei nr. 1;
- 2) Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de reformare a Trupelor de Carabinieri pentru anii 2017-2020, conform anexei nr. 2.

2. Ministerele și alte autorități administrative centrale responsabile vor prezenta Ministerului Afacerilor Interne semestrial, pînă la data de 15 a lunii următoare semestrului de raport, informația privind acțiunile întreprinse în vederea implementării Planului de acțiuni nominalizat.

3. Finanțarea acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate în aceste scopuri în bugetele autorităților publice implicate, precum și din alte surse, conform legislației în vigoare. Costurile estimative ale acțiunilor vor fi ajustate pe perioada implementării Planului, ținînd cont de volumele alocațiilor disponibile în bugetul de stat.

4. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Interne care, anual, pînă la 1 februarie, va prezenta Guvernului raportul de monitorizare privind realizarea Planului de acțiuni nominalizat.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

STRATEGIA DE REFORMARE A TRUPELOR DE CARABINIERI PENTRU ANII 2017-2020

I. DESCRIEREA SITUAȚIEI

1.1. Context

1. Procesul amplu de reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și desconcentrate ale acestuia, demarat în contextul aspirațiilor europene ale Republicii Moldova, urmărește scopul constituirii unui sistem de ordine și securitate publică integrat, interoperabil și compatibil, capabil să asigure servicii publice de calitate pentru protecția persoanei, siguranța societății și statului, precum și creșterea nivelului de încredere a populației în organele de drept.

1) În acest sens, Concepția de reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și desconcentrate ale acestuia, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 1109 din 6 decembrie 2010, reprezintă documentul de politici publice de bază care a identificat principalele probleme ale sistemului de ordine și securitate publică, inclusiv în cadrul Trupelor de Carabinieri, a stabilit obiectivele procesului de reformă, precum și actele normative ce urmau a fi modificate.

2) Potrivit documentului, „*Analiza aprofundată a situației a permis să se constate următoarele:*

a) legislația care reglementează activitatea [...] carabinierilor este depășită moral și nu mai corespunde cerințelor timpului. [...] Legea cu privire la trupele de carabinieri (trupele interne) ale Ministerului Afacerilor Interne, în forma actuală, nu corespunde rigorilor și obiectivelor care stau în fața acestei structuri. Din aceste considerente se impune necesitatea elaborării și adoptării, în regim de urgență, a unor acte legislative care să reglementeze, pe bază de principii moderne și democratice, activitatea structurilor de menținere a ordinii publice și de luptă cu criminalitatea.

b) metodele de relaționare cu populația ale [...] carabinierilor [...] sînt, de asemenea, învechite, generînd necesitatea atît a revizuirii formelor de colaborare cu societatea civilă, cît și a modificării criteriilor de evaluare a activității subdiviziunilor MAI... ”.

3) O parte din obiectivele și măsurile stabilite în cadrul acestei Concepții de reformă au fost deja realizate. Astfel, prin Legea nr. 283 din 28 decembrie 2011 a fost creată Poliția de Frontieră prin reorganizarea Serviciului Grăniceri, iar în 2013, ca urmare a adoptării Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, a fost efectuată reforma Poliției și au

fost delimitate funcțiile subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne potrivit specializării lor, cu identificarea și stabilirea clară a competențelor acestora.

2. Necesitatea reformării sistemului de ordine și securitate publică și, implicit, a Trupelor de Carabinieri, este stipulată și în Strategia securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr. 153 din 15 iulie 2011 care prevede la capitolul 5 „Sectorul de securitate națională și reforma lui” următoarele:

1) reformarea Trupelor de Carabinieri în forțe capabile să execute misiuni pe timp de pace și în situații de criză;

2) revizuirea structurilor operaționale din componența unităților militare existente în timp de pace pentru alocarea eficientă a resurselor financiare, menținerea sistemului de serviciu militar mixt, cu majorarea treptată a ponderii serviciului militar prin contract;

3) examinarea și adaptarea, bazate pe rezultatele analizei strategice a apărării, a actualului sistem de mobilizare a Trupelor de Carabinieri în vederea corespunderii structurii aprobate și resurselor disponibile;

4) adaptarea la cerințele actuale a sistemului de pregătire inițială și de perfecționare profesională a corpului de subofițeri al Trupelor de Carabinieri;

5) revizuirea componenței forțelor destinate să participe la acțiuni în situații de criză și în situații excepționale, la acțiuni antiextremiste (antiteroriste);

6) perfecționarea subunităților Trupelor de Carabinieri prin asigurarea de luptă și logistică;

7) preluarea de către Carabinieri a atribuțiilor de asigurare și restabilire a ordinii publice pe întreg teritoriul țării.

Cu toate aceste acte normative, nu a fost realizată complet implementarea reformei sistemului de ordine și securitate publică, care se caracterizează prin absența concepției unitare asupra domeniului, incoerența și neuniformitatea cadrului de reglementare, deficitul de capacitate organizatorică și funcțională, toate acestea fiind agravate de resursele insuficiente alocate.

3. La nivel național, structurile principale de ordine și securitate publică sînt Poliția și Carabinierii. În activitatea acestora se manifestă paralelisme, suprapuneri și dublări de competențe, ceea ce face dificilă organizarea și desfășurarea misiunilor, stabilirea precisă a responsabilităților, cooperarea și alocarea resurselor. Din aceste motive este periclitată dezvoltarea în ansamblu a sistemului de ordine și securitate publică, precum și primirea diferitelor forme de sprijin internațional.

4. Este vizibilă relativa ruptură dintre instituțiile de ordine și securitate publică și populație atît în contextele de criză, proteste, evenimente publice de amploare, cît și în situațiile curente, precum și scăderea reputației instituțiilor de ordine și securitate publică, generată îndeosebi de percepția publică potrivit căreia acestea au rol predominant represiv.

5. În perioada ultimilor ani, concepția statală privind locul și rolul Trupelor de Carabinieri în sistemul de ordine și securitate publică s-a schimbat radical.

1) De la „...*preluarea integrală de la organele poliției a funcțiilor de menținere și restabilire a ordinii publice*”(Strategia securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 153 din 15 iulie 2011), către „... *reorganizarea trupelor de carabinieri și integrarea lor în cadrul Poliției*” (Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012). Chiar și în aceste condiții, nu au fost aplicate măsurile preconizate și, ca urmare, nici pînă acum nu a demarat efectiv reforma instituției.

2) Din acest motiv, capacitatea Carabinierilor de a îndeplini misiuni de ordine și securitate publică este redusă, îndeosebi în plan teritorial. Cauzele rezidă în competențele insuficient delimitate, legislația depășită (Legea nr. 806-XII din 12 decembrie 1991 cu privire la trupele de carabinieri (trupele interne) ale Ministerului Afacerilor Interne), absența competențelor polițienești, menținerea modelului actual de îndeplinire a misiunilor, a sistemului de completare a efectivelor cu militari în termen. De asemenea, întârzierea acțiunilor de profesionalizare, pregătirea polițienească deficitară, dotarea inadecvată și insuficientă indică indubitabil spre necesitatea reformării Carabinierilor.

3) Legea nr. 806-XII din 12 decembrie 1991 prevede că Trupele de Carabinieri „*sînt destinate să asigure, împreună cu poliția sau independent, ordinea publică*”. Printre sarcinile principale ale Trupelor de Carabinieri sînt menționate: „*veghează permanent, potrivit legii, împreună cu poliția, la asigurarea măsurilor pentru menținerea ordinii de drept*”. De asemenea, Carabinierii sprijină organele de poliție sau activează independent în menținerea ordinii publice și în combaterea criminalității, participă la menținerea ordinii publice în timpul acțiunilor social-politice cu caracter de masă, sportive și de altă natură, colaborează cu organele de poliție la curmarea încălcărilor ordinii publice, dacă acestea au un caracter de masă, asigură paza și apărarea unor obiecte de stat de importanță deosebită și a transporturilor speciale. De fapt, aceleași sarcini sînt atribuite Poliției prin Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012.

4) Din prevederile existente rezultă faptul că nu au fost delimitate precis atribuțiile în domeniul ordinii și securității publice între Poliție și Carabinieri și nu există nici prevederi de complementaritate și interoperabilitate în acest sens. Terminologia utilizată și modul de proiectare a normelor juridice sînt diferite, așa încît nu permit stabilirea îndatoririlor precise în domeniu ale fiecărei structuri. Pe baza dispozițiilor legale în vigoare nu pot fi determinate exact limitele competențelor, modul în care acestea sînt exercitate, cînd încep și cînd încetează atribuțiile, cine le îndeplinește și în ce condiții. Ca urmare, apar deficiențe de stabilire a răspunderii pentru misiuni, privind participarea la menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii și securității publice, forțele și mijloacele ce trebuie utilizate, precum și cooperarea. Problemele sînt și mai evidente în situația crizelor de ordine publică.

5) Una dintre vulnerabilitățile esențiale ale sistemului de ordine și securitate publică, constatată și de către experții Uniunii Europene în cadrul

desfășurării analizei funcționale a Ministerului Afacerilor Interne în anul 2015, o reprezintă faptul că structurile de ordine și securitate publică sînt neuniforme și neproportionale din punct de vedere organizatoric, al efectivelor și dotărilor.

6) Totodată, cadrul normativ învechit după care funcționează Departamentul Trupelor de Carabinieri nu corespunde exigențelor actuale privind locul și rolul acestora într-un sistem dual de asigurare a ordinii publice, producînd deficite de capacitate pe acest segment și diminuînd implicit nivelul de siguranță al comunității.

7) Din aceste considerente, se impune reformarea Trupelor de Carabinieri, revizuirea legislației privind statutul și competențele Carabinierilor, trecîndu-se progresiv la profesionalizarea personalului din această instituție și îndeplinirea serviciului pe bază de contract.

8) Procesul de reformare a Trupelor de Carabinieri nu va afecta capacitatea de apărare națională, aceștia continuînd să exercite competențele specifice în cadrul sistemului național de apărare, în conformitate cu prevederile cadrului legislativ-normativ în vigoare ce reglementează acest domeniu. Instituția va face parte din sistemul național de apărare, fiind constituită pe principii militare, iar activitatea acesteia va fi guvernată de legislația specială, precum și de legislația ce reglementează activitatea Forțelor Armate.

9) În acest sens, Concepția de reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și desconcentrate ale acestuia, Strategia securității naționale a Republicii Moldova, Strategia națională de ordine și securitate publică 2017-2020, precum și Strategia de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 reflectă cu exactitate situația la capitolul funcționalității sistemului de ordine și securitate publică în Republica Moldova și necesitatea reformării acestuia, unul dintre elementele-cheie fiind reformarea Trupelor de Carabinieri.

1.2. Geneza cadrului juridic

6. La 12 decembrie 1991 Parlamentul a adoptat Legea nr. 806-XII cu privire la trupele de carabinieri (trupele interne) ale Ministerului Afacerilor Interne, în care au fost stipulate normele juridice de reglementare a activității Carabinierilor.

1) Conform prevederilor actului legislativ, Trupele de Carabinieri (trupele interne) sînt destinate să asigure, împreună cu poliția sau independent, ordinea publică, apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, avutului proprietarului, precum și prevenirea faptelor de încălcare a legii.

2) Trupele de Carabinieri sînt o componentă a Forțelor Armate și participă la acțiunile de apărare a țării, în condițiile legii.

3) Trupele de Carabinieri fac parte din structura organizatorică a Ministerului Afacerilor Interne, fiind constituite într-un Departament și exercitîndu-și atribuțiile sub autoritatea și controlul acestuia pe întreg teritoriul republicii.

4) Ministerul Afacerilor Interne poartă întreaga răspundere pentru conducerea Trupelor de Carabinieri, pentru organizarea executării misiunilor,

pregătirea efectivului, pentru respectarea disciplinei militare și ordinii interioare, pentru asigurarea materială, tehnică, financiară și medicală a unităților.

7. Activitatea Carabinierilor mai este reglementată de:

- 1) Legea nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor;
- 2) Legea nr. 1245-XV din 18 iulie 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei;
- 3) Legea nr. 52-XVI din 2 martie 2007 cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare;
- 4) Legea nr. 1244-XV din 18 iulie 2002 cu privire la rezerva Forțelor Armate;
- 5) Legea nr. 1192-XV din 4 iulie 2002 privind pregătirea de mobilizare și mobilizarea;
- 6) Legea nr. 212-XV din 24 iunie 2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război;
- 7) Hotărîrea Guvernului nr. 941 din 17 august 2006 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate”;
- 8) Hotărîrea Guvernului nr. 864 din 17 august 2005 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la încorporarea cetățenilor în serviciul militar în termen sau în cel cu termen redus”;
- 9) Hotărîrea Guvernului nr. 104 din 6 februarie 2008 „Cu privire la asigurarea cu echipament a militarilor Forțelor Armate pe timp de pace”;
- 10) Legea nr. 218 din 19 octombrie 2012 privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc;
- 11) Hotărîrea Guvernului nr. 778 din 27 noiembrie 2009 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia”;
- 12) Hotărîrea Guvernului nr. 650 din 12 iunie 2006 „Privind salarizarea militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice”.

8. În contextul Legii nr. 806-XII din 12 decembrie 1991, au fost elaborate și aprobate regulamentele de organizare și funcționare ale subdiviziunilor Trupelor de Carabinieri.

1.3. Politici publice de dezvoltare

9. Procesul de reformare a Trupelor de Carabinieri are la bază documentele strategice de nivel național ce includ:

- 1) Concepția de reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și desconcentrate ale acestuia, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 1109 din 6 decembrie 2010 (obiectivul V – Reformarea trupelor de carabinieri);

2) Strategia securității naționale a Republicii Moldova (pct. 5 litera e) – Reformarea trupelor de carabinieri);

3) Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova pentru anii 2016-2018 (pct. 17 – Profesionalizarea trupelor de carabinieri);

4) Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2016-2018, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890 din 20 iulie 2016 (acțiunea nr. 17.2).

10. Strategia de reformare a Trupelor de Carabinieri pentru anii 2017-2020 (în continuare – *Strategie*) reflectă prevederile unui șir de documente de politici cu incidență asupra domeniului ordinii și securității publice:

1) Strategia națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2013-2017, adoptată prin Legea nr. 130 din 6 iunie 2013;

2) Strategia națională antidrog pe anii 2011-2018, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1208 din 27 decembrie 2010;

3) Strategia națională de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2015-2017, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1005 din 10 decembrie 2014;

4) Strategia națională pentru siguranță rutieră, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1214 din 27 decembrie 2010;

5) Strategia de transport și logistică pe anii 2013-2022, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 827 din 28 octombrie 2013;

6) Strategia națională în domeniul migrației și azilului (2011-2020), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 655 din 8 septembrie 2011;

7) Programul național de securitate cibernetică a Republicii Moldova pentru anii 2016-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 811 din 29 octombrie 2015.

11. Până în 2016, principalul document intern de politici a fost Programul de Dezvoltare Strategică al Departamentului Trupelor de Carabinieri pentru perioada 2014-2016.

1) Prioritățile stipulate în Programul sus-numit au derivat din documentele de politici naționale și sectoriale: *Strategia securității naționale, Programul de activitate al Guvernului 2012-2015, Concepția de reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și desconcentrate ale acestuia, Cadrul de cheltuieli pe termen mediu, Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului Republica Moldova–NATO (IPAP)*, fiind axate pe:

a) profesionalizarea Trupelor de Carabinieri, prin constituirea unui serviciu de Carabinieri cu efectiv 100% profesionalizat până în anul 2016;

b) dezvoltarea capacităților Trupelor de Carabinieri de participare la operațiuni internaționale de stabilizare și menținere a păcii, prin formarea unui detașament operațional până în anul 2016, pentru participarea în cadrul misiunilor postconflict sub egida ONU, UE, OSCE;

c) optimizarea capacității de acțiune a Trupelor de Carabinieri pentru creșterea calității serviciilor prestate cetățeanului, prin implementarea

mecanismului de prevenire a cazurilor de încălcare a drepturilor omului și actelor de corupție comise de către militarii Trupelor de Carabinieri.

2) Activitățile din Programul menționat nu au fost îndeplinite în totalitate din cauza constrângerilor bugetare și a lipsei unei decizii clare la nivel politico-administrativ.

3) În acest context extrem de complex, este imperios necesară dezvoltarea unei strategii coerente de reformă a Trupelor de Carabinieri cu scopuri, obiective și principii adaptate noilor cerințe de protecție a cetățeanului, avutului public și privat, precum și de întărire a ordinii și securității publice în Republica Moldova.

1.4. Cooperarea internațională

12. Scopul cooperării internaționale a Trupelor de Carabinieri constă în preluarea bunelor practici în vederea îndeplinirii misiunilor de serviciu atribuite prin lege, preluării experienței avansate, atragerii fondurilor și susținerii tehnico-materiale externe.

1) Avînd în vedere implementarea cu succes în numeroase state europene – Italia, Franța, România, Spania, Portugalia, Olanda, Polonia, Turcia, a sistemului polițienesc dual în care funcționează complementar structuri de poliție civilă (Poliția) și cu statut militar (Carabinieri, Jandarmerie, Garda Civilă, Garda Națională), se impune dezvoltarea acestui sistem în Republica Moldova prin aprofundarea cooperării dintre instituțiile omoloage, în vederea preluării experienței avansate în domeniul asigurării legalității, ordinii publice și securității cetățeanului și comunității.

2) În acest sens, Departamentul Trupelor de Carabinieri, pe durata anului 2016, și-a intensificat eforturile în vederea inițierii și consolidării raporturilor de colaborare bilaterală cu structuri similare din alte state, în mod prioritar cu Arma de Carabinieri din Italia, Inspectoratul General al Jandarmeriei Române, Comandamentul General al Jandarmeriei Turciei, Garda Civilă din Spania, Jandarmeria Națională din Franța, precum și cu Forțele Armate ale SUA.

3) Ca urmare a intensificării dialogului cu omologii din cadrul Armei de Carabinieri din Italia, la 3 octombrie 2016 a fost semnat Aranjamentul tehnic de cooperare dintre Departamentul Trupelor de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Arma de Carabinieri din Italia, document care conține obiective clare de cooperare între cele două instituții, axate pe acordarea asistenței pentru identificarea nevoilor de instruire și realizarea acesteia, precum și a asistenței de specialitate pentru elaborarea cadrului legislativ-normativ cu incidență asupra activității Carabinierilor.

13. Aprobarea prezentei Strategii este esențială în contextul aprofundării cooperării cu partenerii, precum și extinderii contactelor cu instituțiile omoloage din alte state, fapt ce va condiționa perfecționarea sistemului național de ordine și securitate publică.

II. DEFINIREA PROBLEMELOR

2.1. Descriere generală

14. Trupele de Carabinieri (trupele interne) ale Ministerului Afacerilor Interne au fost create după declararea suveranității Republicii Moldova, în baza Legii nr. 806-XII, adoptată de către Parlamentul Republicii Moldova la 12 decembrie 1991, în vederea executării misiunilor de menținere, asigurare și restabilire, împreună cu poliția sau independent, a ordinii publice, apărării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, avutului proprietarului, prevenirii faptelor de încălcare a legii, executării misiunilor de pază și apărare a obiectivelor de importanță deosebită și a transporturilor speciale, a localurilor misiunilor diplomatice, consulare și a altor reprezentanțe ale statelor străine, asigurare a regimului juridic al stării excepționale, participare pe timpul declarării stării de asediu sau de război la prevenirea acțiunilor îndreptate împotriva independenței, suveranității și integrității Republicii Moldova.

15. Conform art. 9 al Legii nr. 345-XV din 25 iulie 2003 cu privire la apărarea națională, Trupele de Carabinieri sînt parte componentă a Forțelor Armate și participă la acțiunile de apărare a țării în condițiile legii.

16. La etapa actuală de dezvoltare, în contextul procesului de globalizare și nivelare a limitelor dintre dimensiunea externă și cea internă a securității statelor, al ciocnirilor de interese ale acestora, se menține riscul conflictelor care, la rîndul lor, pot influența climatul intern din Republica Moldova. În acest sens, este relevantă situația din Ucraina, caracterizată de posibilitatea extinderii conflictului în spațiul național, în mod direct sau prin mijloacele războiului hibrid și ale amenințărilor cu caracter asimetric.

Respectiv, pe fundalul conflictelor regionale pot fi generate în mod interesat acțiuni destabilizatoare, care includ instigarea grupurilor mari de persoane la încălcări grave ale ordinii de drept, prin violențe cu substrat social și/sau etnic.

17. Pe plan intern, sistemul de ordine și securitate publică se află în permanență sub presiuni, ca efect al situației nerezolvate din localitățile din stînga Nistrului, dar și al problemelor din alte zone ale Republicii Moldova. Sînt actuale tendințele secesioniste, neîncrederea generalizată și divizarea societății pe fondul propagandei și acțiunilor antistatale.

Ca urmare, Republica Moldova trebuie să adopte măsuri adecvate de gestionare a situațiilor de criză și consecințelor posibile în domeniul ordinii și securității publice, al protecției persoanei, siguranței societății și statului.

18. La nivel național, structurile principale de ordine și securitate publică sînt Poliția și Trupele de Carabinieri.

1) În activitatea acestora se constată paralelisme, suprapuneri și dublări de competențe, fapt ce face dificilă organizarea și desfășurarea misiunilor, stabilirea

precisă a responsabilităților, cooperarea și alocarea resurselor. Din aceste motive, este periclitată dezvoltarea în ansamblu a sistemului de ordine și securitate publică, interoperabilitatea și valorificarea eficientă a resurselor. Această deficiență creează dificultăți în realizarea programelor internaționale și primirea diferitelor forme de sprijin internațional.

2) În prezent nu se poate considera că există un sistem de ordine și securitate publică unitar și coerent, ci entități distincte care acționează mai mult sau mai puțin corelat, în funcție de situație și de nivelul de autoritate conjuncturală a managementului instituțional. Nu a existat concepția integrată de întrebuințare a forțelor și mijloacelor în situații normale, specifice și de criză.

3) Nu a fost studiată aprofundat capacitatea actuală și necesarul de dezvoltare a structurilor de ordine și securitate publică, precum și de management al crizelor și nu există conceptul de domeniu care să asigure integrarea, interoperabilitatea, compatibilitatea organizatorică și funcțională. Cadrul de reglementare nu este unitar și coerent și lipsesc procedurile standard de operare specifice.

19. Departamentul Trupelor de Carabinieri a evoluat relativ puțin față de momentul constituirii.

1) Cauza principală a fost lipsa concepției moderne cu privire la locul și rolul Trupelor de Carabinieri ca și componentă a sistemului de ordine și securitate publică. Este vorba mai ales de faptul că Trupele de Carabinieri nu au avut până în prezent o Strategie, care să le asigure transformarea instituției într-o structură polițienească profesionistă cu statut militar, modernă, eficientă și eficientă, transparentă, capabilă să realizeze serviciul public de calitate în beneficiul comunității și să asigure nivelul înalt de siguranță individuală și colectivă la standarde europene, să acționeze profesionist în interesul cetățeanului și al statului atât în situații de criză, cât și pentru asigurarea ordinii de drept cu mijloace și metode polițienești.

2) La etapa actuală, capacitățile Trupelor de Carabinieri de a executa simultan mai multe misiuni de ordine și securitate publică cu acoperirea teritoriului național sînt limitate, competențele structurilor ce fac parte din sistemul de ordine și securitate publică (Poliție și Trupele de Carabinieri) nu sînt delimitate, iar cadrul legislativ depășit menține competențele polițienești atribuite Carabinierilor la un nivel limitat, în special pe linia asigurării și restabilirii ordinii publice, prevenirii și combaterii criminalității, asigurării securității cetățenilor și ordinii de drept la nivel național.

3) Analiza cadrului legislativ ce reglementează activitatea Poliției (Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012) și a Trupelor de Carabinieri (Legea nr. 806 din 12 decembrie 1991) denotă lipsa delimitării clare a atribuțiilor în domeniul ordinii și securității publice între Poliție și Trupele de Carabinieri, a modului de executare a misiunilor și asigurării interacțiunii structurilor, suprapunerea competențelor.

4) Astfel, Legea nr. 806 din 12 decembrie 1991 prevede că Trupele de Carabinieri „...sînt destinate să asigure, împreună cu poliția sau independent,

ordinea publică”. Între sarcinile principale ale Trupelor de Carabinieri sînt menționate: „veghează permanent, potrivit legii, împreună cu poliția, la asigurarea măsurilor pentru menținerea ordinii de drept...”. De asemenea: „sprijină organele de poliție sau activează independent în menținerea ordinii publice și în combaterea criminalității”. Cu privire la atribuțiile Trupelor de Carabinieri, se menționează: „participă la menținerea ordinii publice în timpul acțiunilor social-politice cu caracter de masă, sportive și de altă natură”, „colaborează cu organele de poliție la curmarea încălcărilor ordinii publice, dacă acestea au un caracter de masă”, „asigură paza și apărarea unor obiecte de stat de importanță deosebită și a transporturilor speciale conform listei stabilite de Guvern”.

5) În același timp, Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 prevede: „Poliția este o instituție publică specializată a statului, în subordinea MAI, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice...”. Între atribuțiile Poliției sînt precizate următoarele: „desfășoară activități de menținere a ordinii și securității publice”, „desfășoară acțiuni de asigurare a ordinii publice cu ocazia întrunirilor, manifestațiilor cultural-sportive și a altor activități similare, precum și de restabilire a ordinii publice în situațiile prevăzute de legislația în vigoare”, „asigură, în condițiile legii, paza sau protecția obiectivelor, a bunurilor și valorilor de importanță deosebită, a căror listă se aprobă de Guvern”.

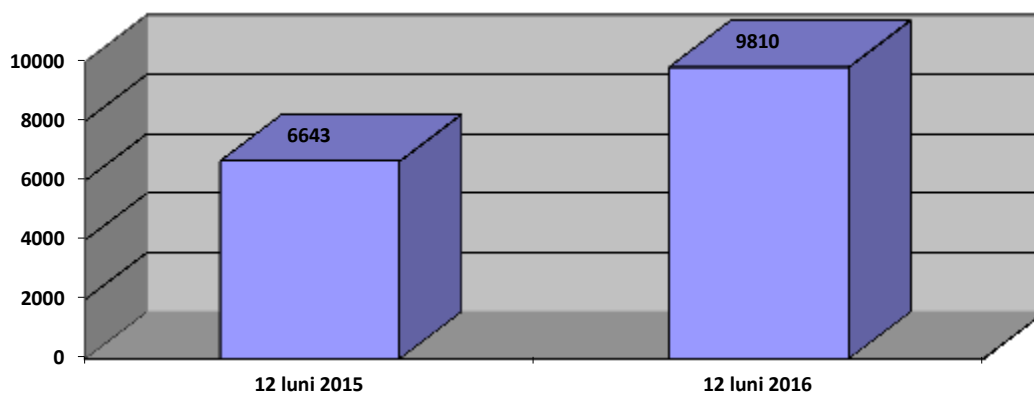
6) Deși în Republica Moldova este constituit sistemul dual al forțelor de ordine care realizează procesul de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, acesta este dezechilibrat, în sensul că Trupele de Carabinieri nu au capacități corespunzătoare rolului ce trebuie să le revină potrivit destinației instituționale. De asemenea, capacitatea operațională a Carabinierilor în teritoriu este limitată.

În aceste condiții, capacitatea operațională curentă și de management al crizelor de ordine publică este incompletă, astfel nu pot fi îndeplinite în mod integrat competențele de ordine și securitate publică.

7) De asemenea, lipsa efectivului profesionalizat capabil să asigure acoperirea tuturor necesităților operaționale, pregătirea polițienească deficitară, dotarea inadecvată și insuficiența resurselor materiale indică indubitabil urgența reformării Trupelor de Carabinieri.

2.2. Situația operativă pe linie de ordine publică

20. Pe parcursul anului 2016, pe teritoriul țării au fost înregistrate **9810** infracțiuni săvârșite în locurile publice, înregistrîndu-se **o creștere a infracționalității cu 47,67%**.

1) S-a înregistrat o creștere la toate categoriile de infracțiuni:

Gravitatea infracțiunii	Creștere	2015	2016
Excepțional de grave	+155,56%	9	23
Deosebit de grave	+10,48%	105	116
Grave	+37,46 %	1324	1820
Mai puțin grave	+51,95%	4693	7131
Ușoare	+40,62%	512	720

2) De asemenea, s-a constatat o creștere la genurile de infracțiuni conexe domeniului de ordine publică: omoruri cu +88,24% (2016 – 32, 2015 – 17), cauzarea vătămarilor medii cu +68,78% (2016 – 319, 2015 – 189), jafuri cu +42,99% (2016 – 632, 2015 – 442), furturi cu +57,5% (2016 – 4547, 2015 – 2887), răpiri de transport cu +45,35% (2016 – 125, 2015 – 86), huliganism cu +18,12% (2016 – 1656, 2015 – 1402).

21. Pe parcursul anului 2016, pe teritoriul Republicii Moldova au fost organizate și desfășurate **20 834 de întruniri**, la care au participat cca **7 294 810 persoane**, iar la menținerea ordinii publice și asigurarea securității circulației rutiere au fost implicați circa 118 728 de angajați ai Ministerului Afacerilor Interne.

- 1) Din numărul total al întrunirilor:
 - a) 7949 cu caracter social-politic (2015 – 7073);
 - b) 1538 de mitinguri (2015 – 1739);
 - c) 158 de întruniri ale conducerii țării cu populația (2015 – 119);
 - d) 79 de delegații oficiale (2015 – 83);
 - e) 4978 de acțiuni cultural-artistice desfășurate (2015 – 3734);
 - f) 756 de întruniri sportive (2015 – 526);
 - g) 5376 de măsuri cu caracter religios (2015 – 5306).

22. Caracteristicile situației operative demonstrează necesitatea întăririi dispozitivului de ordine publică pentru eliminarea disfuncționalităților care favorizează menținerea ridicată a criminalității stradale. Contribuția la îmbunătățirea acestor indicatori va fi determinantă prin consolidarea competențelor și capacităților Trupelor de Carabinieri.

23. Avînd în vedere potențialul existent, în perioada anului 2016, efectivul Trupelor de Carabinieri a executat 138 de misiuni de asigurare a ordinii publice.

1) Dintre acestea:

a) manifestări de protest – 43;

b) manifestări cultural-artistice și comemorative – 38;

c) evenimente sportive – 49 (dintre care 3 meciuri de fotbal internaționale);

d) misiuni pe timpul vizitelor delegațiilor oficiale – 8.

2) Ca urmare a activităților de menținere și asigurare a ordinii publice, pază a misiunilor diplomatice și obiectivelor de importanță majoră, militari Trupelor de Carabinieri au reținut 850 de persoane pentru comiterea de contravenții și 17 pentru săvîrșirea de infracțiuni.

3) Trupele de Carabinieri au efectuat activități de patrulare și monitorizare a ordinii publice pe raza obiectivelor de importanță deosebită, precum și în locuri publice care presupun o aglomerare masivă de persoane.

Astfel, au fost realizate următoarele activități:

a) de menținere a ordinii publice pe teritoriul Institutului de Cercetări Științifice „Centrul Mamei și Copilului” din municipiul Chișinău (726 de implicări/efectiv) și la Aeroportul Internațional Chișinău (569 de implicări/efectiv);

b) de menținere a ordinii publice și securității călătorilor pe teritoriul autogării Centru din municipiul Chișinău (1583 de implicări/efectiv);

c) de menținere a ordinii publice, prevenire și contracarare a comerțului ilicit stradal pe teritoriul municipiului Chișinău (2160 de implicări/efectiv);

d) de patrulare în orașul Căușeni (924 de implicări/efectiv);

e) de patrulare în comun cu poliția în municipiul Bălți (6704 de implicări/efectiv);

f) de patrulare în municipiul Comrat (6172 de implicări/efectiv) și orașul Cahul (494 de implicări/efectiv).

4) Pentru asigurarea ordinii publice în perioada desfășurării scrutinului electoral privind alegerea Președintelui Republicii Moldova, în perioada 29-30 octombrie și 13 noiembrie, au fost implicați 264 de carabinieri și create rezerve operative de intervenție în număr de 1797 de militari.

5) De asemenea, au fost antrenate 9 detașamente mixte care au executat misiuni de menținere a ordinii publice cu un număr de 4104 implicări/efectiv (anul precedent – 2598 de implicări/efectiv) în raioanele: Fălești, Taraclia, Anenii Noi, Glodeni, Rîșcani, orașele Otaci și Vadul lui Vodă.

6) În anul 2016, Trupele de Carabinieri au asigurat protecția la 41 de misiuni diplomatice și la 29 de obiective de importanță majoră, zilnic fiind implicați, în medie, 290 de carabinieri.

7) În serviciul de patrulare în sectoarele municipiului Chișinău (Botanica, Buiucani, Ciocana, Rîșcani, Centru) au fost implicați zilnic, în medie, 90 de militari.

24. Pe parcursul anului 2016 au fost inițiate și desfășurate proiecte-pilot în domeniul menținerii ordinii publice, prin care s-au testat capacitățile Trupelor

de Carabinieri în exercitarea activităților de patrulare pe unele sectoare cu înlocuirea forțelor de poliție.

1) Scopul principal al acestor activități a fost asigurarea gradului maxim de acoperire a teritoriului și a prestării unui serviciu de calitate cetățeanului.

Ca rezultat al măsurilor întreprinse în sectorul Botanica din municipiul Chișinău, s-a constatat o diminuare cu 60% a situației criminogene. Această situație pozitivă s-a constatat în toate sectoarele care au făcut obiectul proiectelor-pilot.

2) Un alt aspect determinat de prezența patrulelor Carabinierilor a fost și diminuarea, pe timpul realizării proiectului-pilot (o lună), cu 11% a numărului de apeluri adresate de către cetățeni, cu 42% a jafurilor și cu 50% a actelor de huliganism.

3) Una dintre concluziile proiectului-pilot a fost aceea că rezultatele bune obținute pe linia prevenirii criminalității și menținerii ordinii publice s-au datorat folosirii în patrule, preponderent, a efectivului cu pregătire profesională adecvată.

25. Pentru asigurarea executării misiunilor atribuite, zilnic sînt antrenați, în medie, 1400 de carabinieri, aceasta fiind limita maximă posibilă de folosire a acestora în prezent. În pofida numărului de personal alocat și locului de dislocare, efectivul existent nu poate asigura acoperirea eficientă a teritoriului național.

Această concluzie este stipulată și în Strategia de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 care, la subcapitolul „Tendințe ale fenomenului infracțional”, subliniază: „...pe domeniul de asigurare a ordinii și securității publice urmează a fi întreprinse măsuri suplimentare pentru consolidarea capacităților, cu revizuirea competențelor stabilite pe domeniu pentru subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției, dar și cele ale Ministerului Afacerilor Interne...”.

2.3. Personalul și structura organizatorică

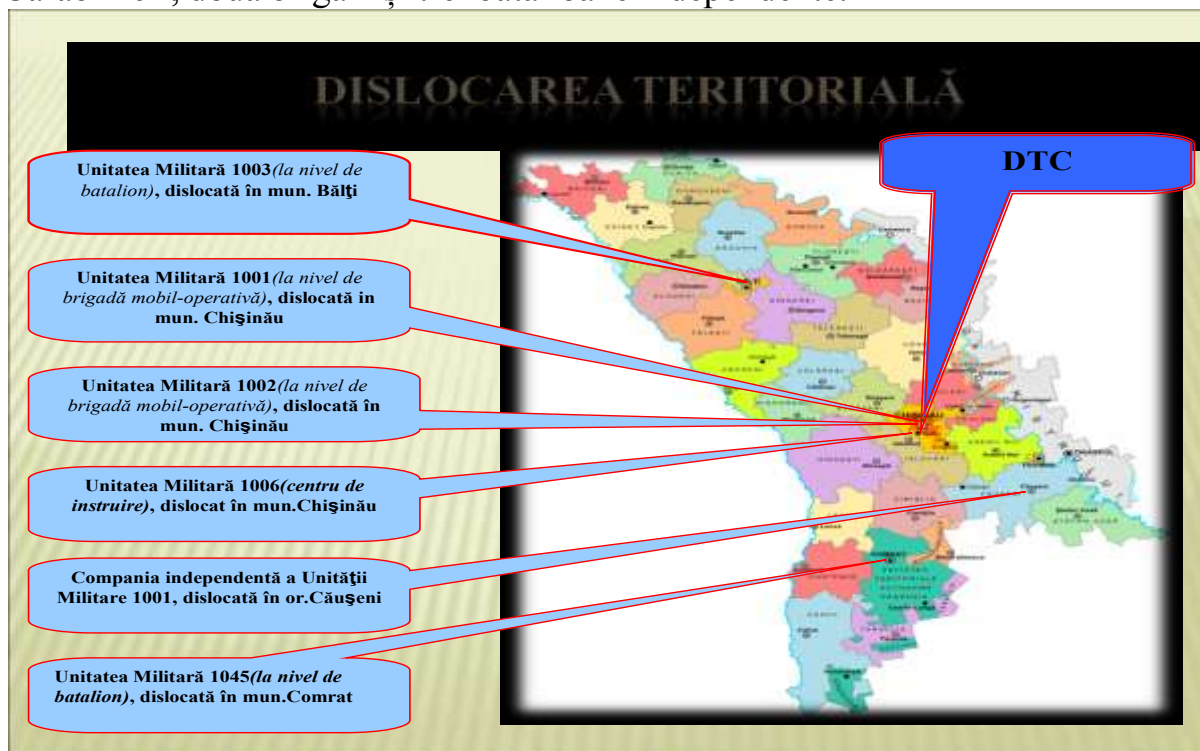
26. În prezent, statul de organizare al Trupelor de Carabinieri este încadrat în proporție de 86%.

1) Ponderea militarilor în termen, care urmează să fie profesionalizați, reprezintă 58% din efectivul real încadrat.

2) Ponderea efectivului în executarea misiunilor este deținută de militarii în termen, Departamentul Trupelor de Carabinieri avînd doar 473 de subofițeri profesionalizați, care pot executa misiuni pentru acoperirea tuturor competențelor legale. Această categorie profesională reprezintă numai 24% din capacitatea operațională de resurse umane ce poate acționa în spațiul public.

3) Raportul dintre personalul de conducere și cel de execuție este de 1 la 14, în acest calcul fiind incluse și funcțiile de conducere la nivel de eşaloane mici, caracteristice sistemului militar.

4) Structura organizațională și teritorială a Departamentului Trupelor de Carabinieri este formată din: Aparatul Central al Departamentului Trupelor de Carabinieri, două brigăzi și trei batalioane independente.

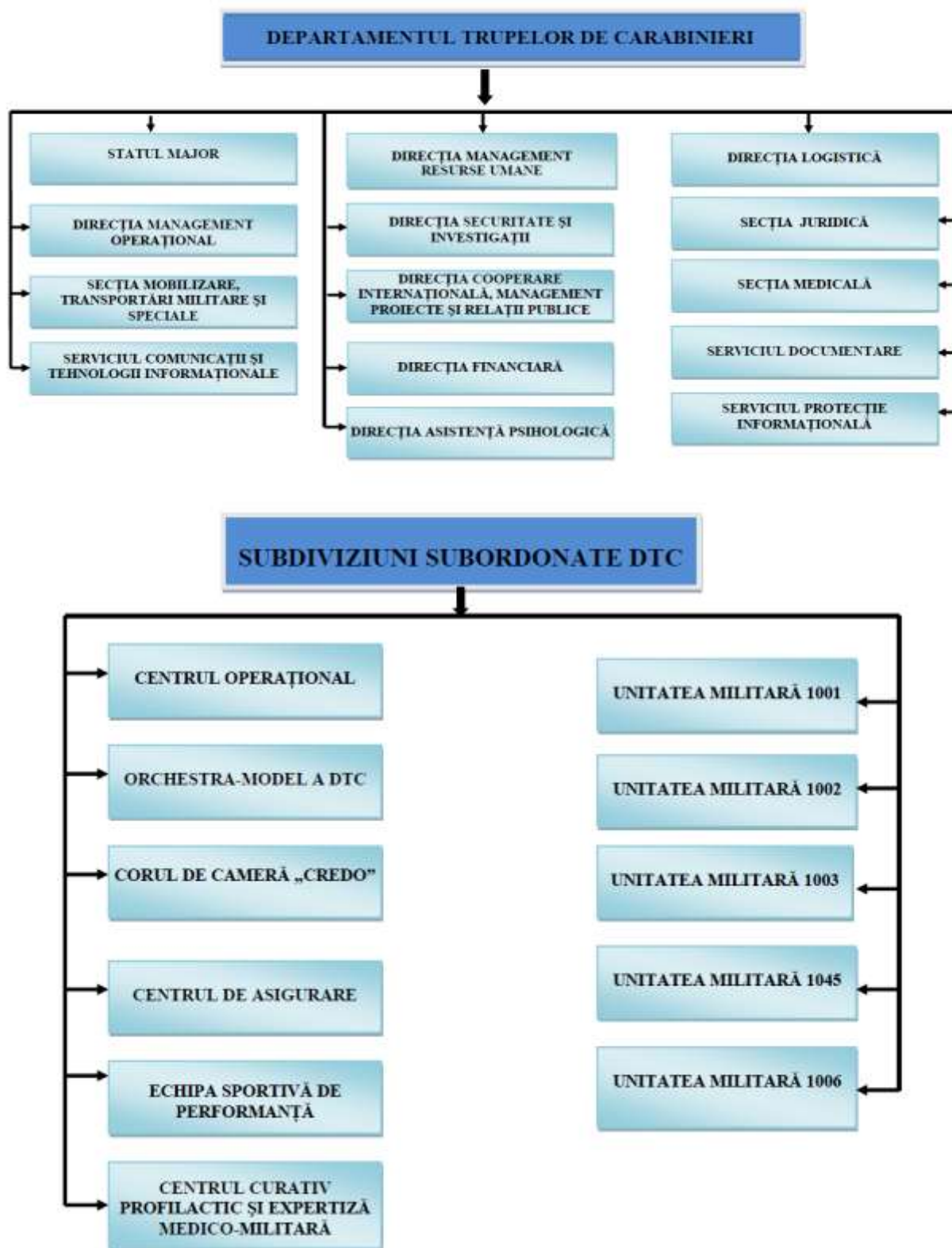

5) Din studiul datelor de personal prezentate mai sus, precum și ale dispunerii teritoriale a structurilor de Carabinieri rezultă următoarele concluzii:

- a) capacitatea Trupelor de Carabinieri de a îndeplini misiuni de ordine și securitate publică este redusă, îndeosebi în plan teritorial;
- b) există o disproporționalitate vădită între numărul de cadre profesionalizate și militarii în termen;
- c) este imposibil de a reacționa cu forțe simultan în cazul producerii mai multor evenimente publice cu grad sporit de risc;
- d) acoperirea teritorială este neuniformă, forțele principale fiind dislocate în municipiul Chișinău, partea de nord și sud a țării.

6) În conformitate cu prevederile Legii nr. 806 din 12 decembrie 1991, Trupele de Carabinieri sînt constituite într-un Departament compus din unitatea centrală de administrare, subdiviziuni de suport operațional, brigăzi mobil-operative și batalioane independente.

7) Structura de organizare simplă și flexibilă oferă posibilitatea realizării unui proces de reformă prin măsuri transparente și ușor măsurabile.

2.4. Asigurare și dotare

27. Alocațiile bugetare pentru Trupele de Carabinieri în perioada ultimilor ani (2012-2016) au oferit posibilitatea de asigurare doar a cheltuielilor prioritare, adică a consumurilor curente, și n-au permis înzestrarea corespunzătoare cu echipament, tehnică specială și de intervenție la măsuri de ordine, tehnică IT și

de comunicații, mijloace de transport și alte categorii de echipament, care să asigure funcționalitatea și interoperabilitatea la îndeplinirea sarcinilor cotidiene și misiunilor de serviciu.

1) Gradul de înzestrare cu mijloace speciale, unități de transport, bunuri de inventar, armament și muniții este constituit din următorii indicatori:

a) **echipament: 90%** la echiparea militarilor în termen, potrivit normelor de asigurare și **30%** la echiparea personalului profesionalizat. Sursele alocate din buget permit acoperirea cheltuielilor de echipare doar a militarilor în termen;

b) **mijloace speciale: 60%**, ceea ce explică dificultățile curente de îndeplinire a misiunilor, dintre care **35%** au peste 20 de ani de exploatare și nu sînt utile de a fi folosite conform destinației;

c) **unități de transport: 80%**, dintre care **60%** sînt de producere sovietică și cu termenul de exploatare depășit conform reglementărilor în vigoare, ceea ce determină mobilitatea foarte scăzută a unităților/subunităților și afectează nemijlocit capacitatea de acțiune, iar tipul mijloacelor din dotare (neadekvate misiunilor), cantitățile insuficiente, uzura fizică și morală pronunțată reprezintă factori suplimentari ai deficitului funcțional al Departamentului Trupelor de Carabinieri;

d) **bunuri de inventar (echipament auxiliar): 30%**, care moral sînt învechite și parțial uzate, iar termenul de uzură este depășit;

e) **armament: 90%** (în stare de funcționare), care este de producție sovietică, moral învechit, fiind utilizat în conflictul armat din stînga rîului Nistru în anul 1992 și marea majoritate necesită a fi înlocuit cu armament modernizat;

f) **muniții: 70%**, care nu includ asortimentul necesar asigurării armelor din dotare, iar insuficiența finanțării nu permite crearea stocurilor intangibile de muniții;

g) **echipament informatic, sisteme IT și de comunicații: 40%**, care presupun asigurări suplimentare cu calculatoare și echipamente de multiplicare, în medie, la **30%**, iar sisteme IT și de comunicații – **25%**.

2) La nivelul Trupelor de Carabinieri, actualmente nu există un sistem intern informatic definit, un modul de comandament și stat major pe bază auto, dotat conform standardelor europene, sistem GPS pentru controlul efectivului implicat la menținerea ordinii publice, stații radio portabile TETRA și sisteme de transmisie operativă a informației.

3) Ca urmare a subfinanțării, lucrările de reparații capitale și curente s-au efectuat parțial. Aproape toate încăperile, depozitele și sălile cantinelor necesită lucrări de reparații capitale, revizii ale rețelelor de apeduct și canalizare, procurarea aparaturii, utilajului și mobilierului necesar.

Neajunsuri sînt constatate și la compartimentul de dotare a spațiilor destinate activităților cotidiene în scopul creării condițiilor de muncă corespunzătoare.

4) Obiective stabilite la compartimentul logistic:

a) asigurarea dotării cu mijloace de transport moderne, armament, tehnică de luptă și echipament performant;

b) modernizarea sistemului de întreținere a tehnicii și echipamentelor;

- c) dotarea sediilor Trupelor de Carabinieri cu tehnică și materiale necesare lucrului de birou;
- d) îmbunătățirea condițiilor de pregătire, de cazare și de muncă;
- e) asigurarea unei echipări a efectivelor la nivelul standardelor existente în țările Uniunii Europene;
- f) crearea unui sistem mobil operațional de comandă pentru gestionarea evenimentelor publice majore;
- g) asigurarea și implementarea unui sistem unic de comunicații și conducere (sistem GPS, stații radio TETRA, sistem de transmitere operativă);
- h) achiziționarea softurilor necesare pentru asigurarea alimentării și consultării bazelor de date pe domeniu;
- i) revizuirea reglementărilor specifice domeniului logistic, actualizarea normelor de dotare și consum;
- j) organizarea și ținerea evidenței centralizate și pe subdiviziuni a patrimoniului. Înființarea bazei de date pentru managementul logistic în Departamentul Trupelor de Carabinieri;
- k) inventarierea întregului patrimoniu al Departamentului Trupelor de Carabinieri cu ulterioara casare a bunurilor mobile cu termenul de utilizare depășit, defecte, care nu mai pot fi reparate și generează consumuri nejustificate;
- l) perfecționarea personalului de specialitate.

2.5. Asigurarea financiară

28. Potrivit prevederilor legislației în vigoare, Trupele de Carabinieri își desfășoară activitatea din mijloacele bugetului public național și venituri colectate de către instituție.

1) Pentru asigurarea funcționalității instituției, în anul 2016 a fost alocată suma de **120 036,7 mii lei**, ajustată ulterior la suma de **107 792,5 mii lei**, din cauza deficitului bugetar, cu executare la 100%.

Dinamica bugetului Trupelor de Carabinieri					
Anul	Bugetul total, mil. lei	Salarii, %	Cheltuieli operaționale, %	Reparații, investiții capitale, procurarea mijloacelor fixe, %	Bugetul Departamentului Trupelor de Carabinieri față de bugetul Ministerului Afacerilor Interne, %
2016	120,0	62,2	32,3	5,5	4,7
2015	110,6	67,1	25,7	7,2	5,0
2014	81,0	51,0	38,6	10,4	4,2
2013	72,5	55,7	41,8	2,5	4,3
2012	68,2	59,7	38,4	1,9	5,6

Cheltuieli repartizate pe compartimente, mil. lei										
TOTAL, inclusiv:	2012		2013		2014		2015		2016	
	Aprobat	Precizat	Aprobat	Precizat	Aprobat	Precizat	Aprobat	Precizat	Aprobat	Precizat
	68,9	68,2	86,4	72,5	81,2	81,0	110,6	93,8	120,0	107,8
Salariu	45,9	40,7	55,3	40,4	48,0	41,3	74,2	54,6	74,6	61,3
Alte cheltuieli curente	22,1	26,2	29,6	30,3	28,4	31,3	28,4	33,6	38,8	39,6
Reparații capitale și procurarea mijloacelor fixe	-	-	1,5	1,8	2,5	6,1	8,0	5,6	6,6	6,9
Investiții capitale	0,9	1,3	-	-	2,3	2,3	-	-	-	-

2) Potrivit Legii bugetului de stat pentru anul 2017, pentru Trupele de Carabinieri este aprobată suma de 147 903,9 mii lei, din care: 2115,9 mii lei – venituri colectate de Trupele de Carabinieri, 145 788,0 mii lei – finanțări de la bugetul public național. Mijloacele în cauză urmează să asigure înfăptuirea cheltuielilor cotidiene, precum și de dotare, inclusiv:

a) remunerarea muncii personalului, contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul asigurărilor medicale, indemnizații – 96 787,4 mii lei;

b) servicii de întreținere a sediilor (servicii comunale, reparații curente și capitale) – 13 595,1 mii lei;

c) mijloace fixe (inclusiv mijloace de transport 3000, 0 mii lei) – 4126,0 mii lei;

d) materiale circulante (combustibil, piese de schimb, produse alimentare, medicamente, materiale gospodărești, echipament) – 29 806,6 mii lei.

3) Analiza în dinamică a bugetului denotă că, pe parcursul ultimilor ani (2012-2016), politica bugetară a statului a determinat limitarea asigurării financiare a Trupelor de Carabinieri, care, în consecință, a dus la insuficiența capacităților tehnice, necesare pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislație.

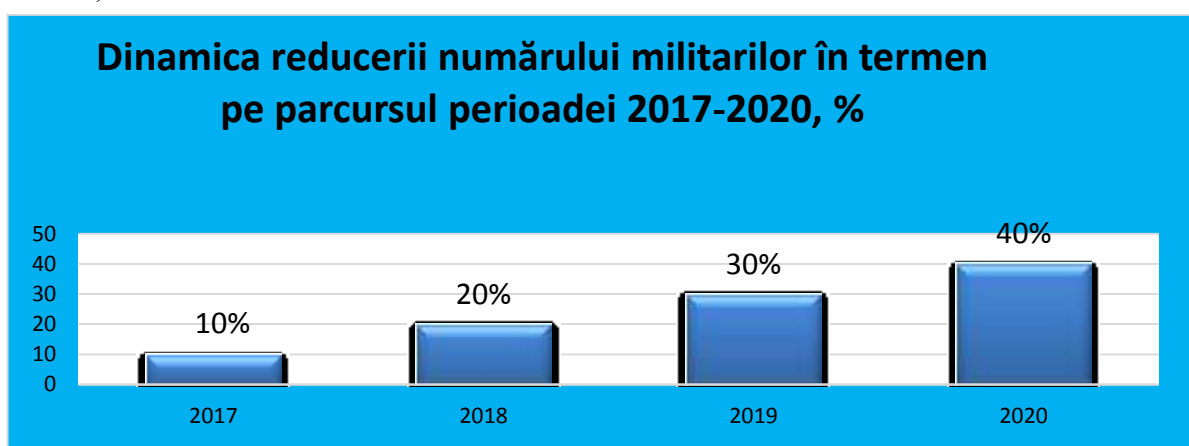
Alocațiile anuale au oferit posibilitatea de asigurare a cheltuielilor prioritare, adică a consumurilor curente, și n-au permis înzestrarea completă a bazei tehnico-materiale a Trupelor de Carabinieri cu armament, tehnică militară, mijloace speciale, softuri, care să-i asigure funcționalitatea și interoperabilitatea la îndeplinirea sarcinilor cotidiene și misiunilor în care pot fi antrenate.

4) Dinamica alocațiilor pentru anul 2016 (120,0 mil. lei) arată o creștere de 51,1 mil. lei față de anul 2012 (68,9 mil. lei) datorită majorării retribuirii muncii pe parcursul perioadei de referință, ca urmare a profesionalizării a 543 de unități de personal (118 (anul 2012) + 145 (anul 2014) + 280 (anul 2015)), precum și a

majorării cuantumului salariului. În ceea ce privește cheltuielile curente, se atestă o creștere lentă în raport cu anul 2012, cauzată de indexarea costurilor, ca rezultat al majorării prețului de consum.

5) Actuala arhitectură de securitate și noile provocări la adresa mediului de securitate impun reformarea Trupelor de Carabinieri prin prisma creării unor efective speciale bine pregătite, dotate, cu un înalt nivel de profesionalism, capabile să asigure ordinea publică, protecția și securitatea obiectivelor de importanță majoră, iar la necesitate – să intervină prompt în situații de criză pentru restabilirea ordinii publice.

6) Un element principal al reformării Trupelor de Carabinieri îl va reprezenta înlocuirea progresivă în perioada anilor 2017-2020 a militarilor în termen cu personal profesionalizat (2017 – 10%, 2018 – 20%, 2019 – 30%, 2020 – 40%).

Obiectivul urmărește ca, la finele anului 2020, ponderea militarilor angajați pe bază de contract să ajungă treptat la 100%.

7) Ca urmare a implementării obiectivului de profesionalizare a efectivului, prevăzut pentru perioada anilor 2017-2020, cheltuielile necesare pentru salarizarea și dotarea cu echipament pentru militarii prin contract vor crește. Astfel:

a) în anul 2017, semestrul II, prin înlocuirea a 10% de militari în termen cu profesioniști, cheltuielile vor crește cu 6440,9 mii lei (5804,7 – salariu, 636,2 – echipament);

b) în anul 2018, prin înlocuirea a 20% de militari în termen cu profesioniști, cheltuielile vor crește cu 30 932,1 mii lei (29 023,57 – salariu, 1908,6 – echipament);

c) în anul 2019, prin înlocuirea a 30% de militari în termen cu profesioniști, cheltuielile vor crește cu 38 750,9 mii lei (34 928,3 – salariu; 3822,6 – echipament);

d) în anul 2020, prin înlocuirea a 40% de militari în termen cu profesioniști, cheltuielile vor crește cu 54 819,2 mii lei (46 537,7 – salariu; 8281,5 – echipament).

8) În anul 2020 alocațiile din bugetul de stat pentru salarizare și dotare cu echipament a militarilor prin contract vor constitui în total 230 450,0 mii lei, ceea ce reprezintă o majorare cu 130 943,1 mii lei.

9) Ca rezultat al profesionalizării a 100% de militari în termen, costurile de întreținere se vor diminua, pînă în anul 2020, cu 24460,1 mii lei. În consecință, în anul 2020, alocațiile la bugetul Trupelor de Carabinieri pentru asigurarea cheltuielilor necesare pentru salarizarea și dotarea cu echipament a întregului efectiv de militari prin contract urmează să înregistreze o creștere netă cu 106,5 mil. lei.

Calculul prezentat reflectă prevederile legale bugetare existente.

2.6. Analiza SWOT

Puncte forte (S)	Puncte slabe (W)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dezvoltarea profesională conform standardelor europene; 2. Personal instruit, rezistent la condiții de stres cu potențial de studiu și capacitate sporită de mobilizare; 3. Capabilitatea de lucru în echipă; 4. Dinamică pozitivă a capacității de absorbție pe mai multe categorii de proiecte de finanțare; 5. Capacitatea de comandă și control (managerial); 6. Transparența în procesul decizional; 7. Pregătirea și perfecționarea specialiștilor în cadrul centrelor de instruire ale structurilor europene omoloage; 8. Infrastructura teritorială ce permite reacționarea rapidă în diferite situații de criză; 9. Educația militaro-patriotică a tinerei generații; 10. Excluderea riscurilor de corupție prin asigurarea activității entității, bazată pe principiul promovării și implementării integrității instituționale 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Necesitatea revizuirii cadrului normativ; 2. Regulamente interne învechite; 3. Sistem de management al resurselor umane deficient (lipsa unor politici eficiente de recrutare a personalului, mecanisme instituționale ineficiente în domeniul resurselor umane care țin de recrutare, refluxul de personal); 4. Utilizare limitată a tehnologiilor educaționale moderne în procesul de instruire a colaboratorilor; 5. Ponderea mică a personalului cu cunoștințe de limbi străine (în special de engleză); 6. Posibilități reduse de pregătire și perfecționare a cadrelor; 7. Deficiență în asigurarea înlesnirilor și asistenței sociale a Carabinierilor și familiilor acestora; 8. Capacitate de analiză strategică și sistematizare redusă la nivelul personalului; 9. Sistem ineficient/lipsă de comunicare internă (subiecte și procese care rămân necunoscute); 10. Deficiența circuitului documentelor pe intern (canale de comunicare depășite tehnologic și depășite de volumul necesităților de comunicare); 11. Comunicare deficientă cu publicul; 12. Planificare logistică defectuoasă (procesul de achiziții publice este deficient, îndelungat și blochează buna funcționare); 13. Dotare tehnică insuficientă; 14. Personal insuficient în raport cu volumul sarcinilor; 15. Capacități reduse de intervenții în raport cu cerințele și riscurile actuale, calitatea

	<p>slabă a serviciilor prestate;</p> <p>16. Completarea prioritar cu militari în termen;</p> <p>17. Tendințe de suprapunere a competențelor;</p> <p>18. Salarii neattractive pentru activitatea în Trupele de Carabinieri</p>
Oportunități (O)	Amenințări (T)
<p>1. Profesionalizarea Trupelor de Carabinieri; constituirea unui serviciu de Carabinieri cu efectiv 100% profesionalizat până la finele anului 2020;</p> <p>2. Aprobarea Legii cu privire la Carabinieri cu atribuirea competențelor noi, inclusiv de agent constatat;</p> <p>3. Programe internaționale de instruire și dezvoltare profesională;</p> <p>4. Existența unui potențial important de asistență metodologică, tehnică și financiară externă, numărul și volumul fondurilor accesibile fiind în creștere;</p> <p>5. Dezvoltarea logistică și tehnică a capacităților Trupelor de Carabinieri;</p> <p>6. Dezvoltarea infrastructurii Trupelor de Carabinieri;</p> <p>7. Creșterea nivelului de încredere al populației în Trupele de Carabinieri;</p> <p>8. Relațiile de colaborare cu structurile similare din Uniunea Europeană;</p> <p>9. Aderarea Trupelor de Carabinieri la Asociația Forțelor de Jandarmerie și Poliție cu Statut Militar Europene și Mediteraneene (FIEP);</p> <p>10. Participarea Carabinierilor în cadrul misiunilor desfășurate sub egida ONU, UE, OSCE;</p> <p>11. Cofinanțarea din venituri extrabugetare – Acordul de finanțare CRIS: ENI/2015/038-144 „Suport pentru dezvoltarea Poliției” și anexei nr. 1 „Realizarea indicatorilor pentru debursare (Matricea de politici)”, în limitele resurselor financiare alocate Carabinierilor</p>	<p>1. Atractivitate descendentă față de profesia de carabinier;</p> <p>2. Globalizarea criminalității și a terorismului internațional;</p> <p>3. Sporirea riscurilor și tensiunilor religioase și etnice;</p> <p>4. Capacități diminuate pentru gestionarea riscurilor tehnogene;</p> <p>5. Tergiversarea realizării prevederilor documentelor conceptuale și a planurilor internaționale;</p> <p>6. Capacități reduse cu privire la respectarea angajamentului de a contribui la menținerea păcii și securității internaționale;</p> <p>7. Capacități limitate în domeniul securității publice;</p> <p>8. Lipsa interesului societății civile față de problemele în domeniul securității;</p> <p>9. Finanțare bugetară insuficientă, decalaj între necesitățile identificate și acoperirea bugetară;</p> <p>10. Migrarea colaboratorilor cu experiență în alte structuri;</p> <p>11. Tergiversarea realizării prevederilor documentelor conceptuale și a planurilor de implementare</p>

III. SCOPUL, PRINCIPIILE FUNDAMENTALE ȘI OBIECTIVELE GENERALE ALE STRATEGIEI

3.1. Scopul Strategiei

29. Prezenta Strategie este parte integrantă a Concepției de reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și descentralizate, rezultând din necesitățile reale stabilite în procesul de implementare a reformelor.

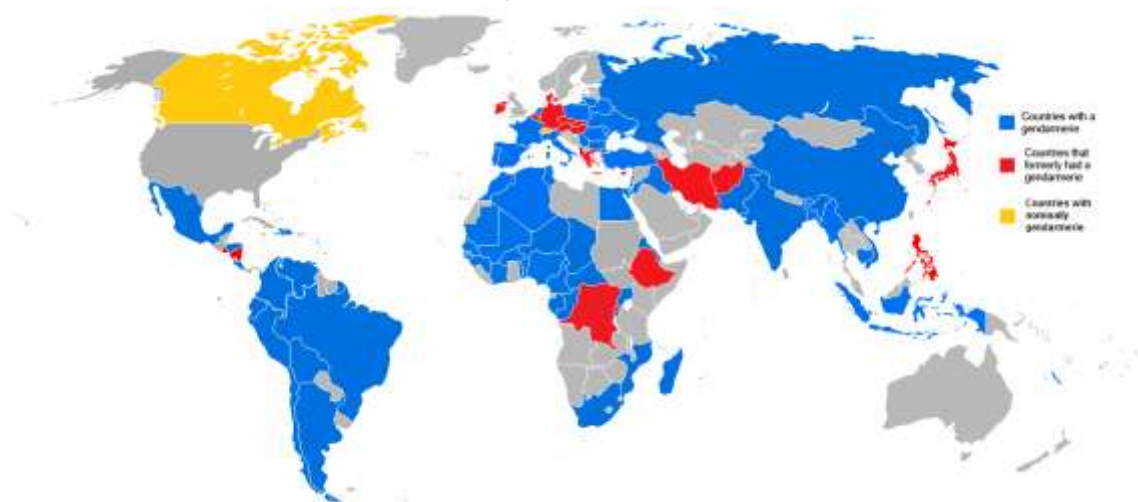
30. Scopul reformei Trupelor de Carabinieri îl reprezintă transformarea instituției într-o structură polițienească profesionistă cu statut militar, modernă, eficientă și eficientă, transparentă, capabilă să realizeze serviciul public de calitate în beneficiul comunității și să asigure nivelul înalt de siguranță individuală și colectivă la standarde europene.

1) Carabinierii urmează să fie reorganizați și integrați în sistemul polițienesc, cu păstrarea statutului militar, a individualității instituționale, specificului organizatoric, funcțional și a independenței operaționale, urmînd să devină o structură capabilă să acționeze profesionist în interesul cetățeanului și al statului atît în situații de criză, cît și pentru asigurarea ordinii de drept cu mijloace și metode polițienești.

2) Un element principal al reformării Trupelor de Carabinieri îl va reprezenta înlocuirea progresivă în perioada anilor 2017-2020 a militarilor în termen cu personal profesionalizat (2017 – 10%, 2018 – 20%, 2019 – 30%, 2020 – 40%).

3) Avînd în vedere situația națională și cea internațională, se impune menținerea în Republica Moldova a sistemului polițienesc dual în care funcționează complementar structuri de poliție civilă (Poliția) și cu statut militar (Carabinierii). Acesta este practicat cu succes în numeroase state europene – Italia, Franța, România, Spania, Portugalia, Olanda, Polonia, Turcia.

Structurile de jandarmerie din lume

Sursa: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gendarmerie_Around_the_World.PNG

3) Ca urmare, vor fi consolidate capacitățile operaționale ale Carabinierilor pentru a putea să funcționeze eficace pe întregul teritoriu național.

5) Trupele de Carabinieri se vor transforma într-o structură profesionalizată cu statut militar, capabilă să îndeplinească misiuni specifice în situații de normalitate, situații specifice și situații de criză de ordine publică și, totodată, atribuțiile prevăzute de lege în situații de urgență, de asediu și de război.

6) De asemenea, vor fi redimensionate competențele legale ale Trupelor de Carabinieri și Poliției în cadrul sistemului de ordine și securitate publică, acestea fiind prevăzute pentru situații de normalitate, specifice, de criză de ordine publică, de urgență, de asediu și de război.

7) Competențele operaționale de bază în domeniul ordinii și securității publice vor fi divizate între Poliție și Carabinieri potrivit celor trei tipuri de misiuni executate:

- a) menținerea ordinii și securității publice;
- b) asigurarea ordinii și securității publice;
- c) restabilirea ordinii și securității publice.

8) Restabilirea ordinii publice urmează să devină misiunea principală a Carabinierilor, iar menținerea ordinii publice – misiunea principală a Poliției.

9) La etapa inițială, sarcinile de asigurare a ordinii publice vor fi atribuite atât Poliției, cât și Carabinierilor și vor fi realizate independent sau prin sprijinul operațional reciproc.

10) Până la atingerea capacității operaționale complete a structurii reformate, asigurarea ordinii publice trebuie să revină ca misiune secundară atât Poliției, cât și Carabinierilor, deoarece, în practică, niciuna dintre cele două instituții nu poate acoperi operativ teritoriul național în mod corespunzător. De asemenea, se pot produce concomitent evenimente care, prin număr, amploare, loc și dezvoltare geografică, nu permit gestionarea exclusivă de către Poliție ori de către Carabinieri.

La atingerea capacității operaționale complete a noii structuri, misiunile de asigurare și restabilire a ordinii publice îi vor reveni acestei structuri.

11) De asemenea, Strategia va crea posibilitatea ajustării din punct de vedere conceptual și principial a proceselor de reformare, de redefinire a vectorului de dezvoltare profesională, logistică și de realizare a unei interoperabilități a forțelor de ordine publică, ce pot fi folosite eficient în interesul cetățeanului.

12) Totodată va contribui la constituirea sistemului modern dual, integrat, interoperabil și compatibil de ordine și securitate publică, condus unitar, echilibrat operațional, regionalizat, asigurat la nivelul suficienței funcționale cu resurse de toate categoriile și sustenabil.

13) Este de precizat faptul că „demilitarizarea” se va produce doar în modul de concepere și desfășurare a misiunilor de ordine și securitate publică, precum și în ceea ce privește atitudinea în raporturile cu populația.

14) Prezenta Strategie are ca țintă alinierea acțiunilor planificate la prevederile Acordului de Asociere Uniunea Europeană–Republica Moldova

privind titlul II „Dialogul politic și reformele, cooperarea în domeniul politicilor externe și de securitate” și titlul III „Libertate, Securitate și Justiție”, privind domeniile de modernizare a Carabinierilor, conform standardelor europene și celor mai bune practici internaționale, îmbunătățirea capacităților de combatere a criminalității, sporirea integrității angajaților și instituționalizarea principiilor de abordare din perspectiva asigurării drepturilor persoanei.

3.2. Principiile Strategiei

31. Principiile Strategiei sînt următoarele:

1) *Legalitatea*. Realizarea întregului proces de reformare a Trupelor de Carabinieri urmează să aibă loc potrivit dispozițiilor prevăzute de lege, în special pentru asigurarea respectării prevederilor legale privind atribuțiile, împuternicirile, obligațiile, restricțiile și interdicțiile în activitatea Trupelor de Carabinieri, precum și de organizare și funcționare a autorității.

2) *Eficiența*. Vor fi implementate metode eficace de activitate și vor fi asigurate condițiilor necesare pentru eficientizarea cheltuirii banului public, organizarea judicioasă a activității și consolidarea capacităților de a produce rezultatul așteptat.

3) *Deschiderea și transparența*. Comunitatea va fi informată constant și detaliat asupra aspectelor de interes public privind ordinea și securitatea publică; va fi aprofundat dialogul cu societatea, aceasta fiind atrasă în luarea deciziilor ce suscită preocuparea generală.

4) *Integrarea, interoperabilitatea și compatibilitatea*. Diferitele categorii de forțe și mijloace din sistemul de ordine și securitate publică vor fi capabile să acționeze întrunit, pe baza concepției, legislației, sistemului de management operațional, proceselor organizaționale, metodologiilor și procedurilor, formării profesionale și dotării, toate acestea fiind unitare, corelate și standardizate.

5) *Profesionalismul*. Vor fi asigurate condițiile necesare pentru sporirea competenței și capacității personalului Trupelor de Carabinieri pentru exercitarea funcțiilor stabilite în mod corespunzător, cu respectarea principiilor prevăzute de lege.

6) *Responsabilitatea*. Trupele de Carabinieri își vor asuma obligativitatea realizării standardelor de calitate în furnizarea serviciului public, conștientizarea rolului lor privind asigurarea activității eficiente, inclusiv privind comunicarea cu societatea și alte autorități.

7) *Reproiectarea sistemului de valori*. Va fi realizată reconstrucția instituțională în baza valorilor unanim acceptate de statele cu democrație consolidată, inclusiv cu perspectiva de schimbare a mentalității părților implicate.

8) *Continuitatea*. Va fi asigurată adaptarea la necesitățile și evoluțiile actuale și viitoare, fără a periclita realizarea nevoilor deja existente, funcționarea fără întrerupere.

3.3. Obiectivele generale ale Strategiei

32. Obiectivele generale ale Strategiei sînt următoarele:

- 1) crearea unei structuri cu atribuții duale moderne în conformitate cu cele mai bune practici internaționale, în măsură să răspundă proactiv la nevoile de securitate ale cetățenilor și ale societății;
- 2) profesionalizarea personalului, orientarea de resurse către pregătirea polițienească a efectivelor, astfel încît să se asigure noua abordare a misiunilor și schimbarea de atitudine în relațiile cu populația;
- 3) consolidarea capacităților Trupelor de Carabinieri de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, de prevenire și combatere a criminalității, de protecție a cetățeanului și statului cu mijloace și metode moderne;
- 4) intoleranța față de incidentele de integritate, discriminare și rele tratamente în activitatea Carabinierilor.

IV. MĂSURILE NECESARE PENTRU ATINGEREA OBIECTIVELOR

33. Măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor sînt următoarele:

1) Obiectiv general 1. Crearea unei structuri cu atribuții duale moderne în conformitate cu cele mai bune practici europene și internaționale, în măsură să răspundă proactiv la nevoile de securitate ale cetățenilor și ale societății.

Obiective specifice:

1.1. Asigurarea unui cadru legal adaptat rigorilor și principiilor europene de activitate.

Direcții de acțiune:

1.1.1. Realizarea unei analize a actelor legislative și normative cu incidență asupra activității Trupelor de Carabinieri cu identificarea propunerilor de modificări și completări;

1.1.2. Elaborarea proiectului de lege cu privire la Carabinieri;

1.1.3. Modificarea și/sau completarea actelor legislative și normative conexe activității Carabinierilor, potrivit noii Legi cu privire la Carabinieri.

1.2. Delimitarea competențelor de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice între Inspectoratul General al Poliției și Departamentul Trupelor de Carabinieri.

Direcții de acțiune:

1.2.1. Implementarea prevederilor Legii cu privire la Carabinieri și redimensionarea competențelor legale ale Carabinierilor și Poliției în cadrul sistemului de ordine și securitate publică;

1.2.2. Modificarea regulamentelor interne de activitate;

1.2.3. Elaborarea procedurilor standard operaționale.

1.3. Implementarea Acordului de finanțare CRIS: ENI/2015/038-144 „Suport pentru dezvoltarea Poliției” și anexei nr.1 „Realizarea indicatorilor

pentru debursare (Matricea de politici)”, în limitele resurselor financiare alocate Trupelor de Carabinieri.

Direcții de acțiune:

1.3.1. Elaborarea anexei „Realizarea indicatorilor pentru debursare (Matricea de politici)” la Acordul de finanțare;

1.3.2. Negocierea cu reprezentanții UE a amendamentului la Acordul de finanțare denumit „Realizarea indicatorilor pentru debursare (Matricea de politici)”.

Rezultate scontate:

a) cadru legislativ adaptat necesităților societății de asigurare eficientă a ordinii și liniștii publice, securității cetățeanului, avutului public și privat;

b) transformarea Trupelor de Carabinieri într-o structură polițienească profesionistă cu statut militar, modernă, eficientă și eficientă, transparentă, capabilă să realizeze serviciul public de calitate în beneficiul comunității;

c) competențele de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice între Inspectoratul General al Poliției și Departamentul Trupelor de Carabinieri delimitate;

d) anexa la Acordul de finanțare pentru Trupele de Carabinieri aprobată și intrată în vigoare;

e) reprojecarea cadrului de reglementare, a politicilor, a procedurilor conforme cu experiențele și bunele practici europene și internaționale în materie;

f) delimitarea competențelor, atribuțiilor și a modului de îndeplinire a misiunilor specifice, a cooperării cu celelalte instituții de ordine și securitate publică.

2) Obiectiv general 2. Profesionalizarea personalului, orientarea de resurse către pregătirea polițienească a efectivelor, astfel încât să se asigure noua abordare a misiunilor și schimbarea de atitudine în relațiile cu populația.

Obiective specifice:

2.1. Profesionalizarea efectivului de militari în termen ai Trupelor de Carabinieri, în vederea întăririi capacităților de asigurare a protecției cetățeanului, ordinii și securității publice.

Direcții de acțiune:

2.1.1. Înlocuirea progresivă a militarilor în termen cu personal profesionalizat (2017 – 10%, 2018 – 20%, 2019 – 30%, 2020 – 40%);

2.1.2. Elaborarea curriculumului de formare inițială a Carabinierilor profesionalizați.

2.2. Sistem transparent de selectare și promovare a personalului, bazat pe criterii clare de recrutare, selectare și promovare a personalului.

Direcții de acțiune:

2.2.1 Dezvoltarea procedurilor de selectare și recrutare a personalului în cadrul Trupelor de Carabinieri;

2.2.2. Elaborarea ghidului carierei Carabinierului;

2.2.3. Respectarea principiului egalității de gen în procesul de angajare și promovare în Departamentul Trupelor de Carabinieri.

2.3. Dezvoltarea procesului de formare profesională inițială și continuă a Carabinierilor.

Direcții de acțiune:

2.3.1. Dezvoltarea sistemului de formare profesională inițială a Carabinierilor, conform standardelor europene, punând accentul pe pregătirea practică;

2.3.2. Dezvoltarea sistemului de formare profesională continuă bazată pe indicatori concreți, orientați spre îmbunătățirea abilităților practice și de aplicare a legii;

2.3.3. Crearea condițiilor adecvate pentru dezvoltarea profesională continuă a efectivului unităților specializate în menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii publice;

2.3.4. Realizarea unui sistem unitar de formare profesională inițială și continuă a personalului, în conformitate cu standardele europene;

2.3.5. Crearea condițiilor de instruire a personalului Trupelor de Carabinieri cu mijloace și metode polițienești, în conformitate cu cele mai bune standarde europene și internaționale.

2.4. Promovarea principiilor de transparență în procesul managementului decizional.

Direcții de acțiune:

2.4.1. Dezvoltarea mecanismului de interacțiune și dialog cu societatea civilă;

2.4.2. Îmbunătățirea capacităților materiale și tehnice de promovare a vizibilității instituției.

Rezultate scontate:

Carabinierii sînt bine instruiți, responsabili și acționează în mod transparent și profesionist, avînd la bază:

a) profesionalizarea progresivă a militarilor în termen și transformarea acestora în structuri calificate cu atribuții polițienești în domeniul ordinii și securității publice;

b) sistem de management al resurselor umane îmbunătățit prin dezvoltarea regulamentelor și procedurilor de recrutare a personalului, evaluare și promovare a acestuia conform standardelor europene;

c) transparența în activitatea Carabinierilor prin îmbunătățirea comunicării cu mass-media și societatea civilă.

3) Obiectiv general 3. Consolidarea capacităților Trupelor de Carabinieri de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, de prevenire și combatere a criminalității, de protecție a cetățeanului și statului cu mijloace și metode moderne.

Obiective specifice:

3.1. Consolidarea managementului operațional bazat pe un sistem informațional integrat

Direcții de acțiune:

3.1.1. Crearea structurilor de management operațional în cadrul Trupelor de Carabinieri, capabile să asigure coordonarea integrată a forțelor și mijloacelor;

3.1.2. Dezvoltarea capacităților funcționale și de analiză a riscurilor și informațiilor ale unităților de management operațional;

3.1.3. Asigurarea eficientă a cooperării interne a forțelor și mijloacelor și interoperabilității cu celelalte instituții abilitate cu competențe în domeniul ordinii și securității publice;

3.1.4. Perfecționarea pregătirii efectivului Trupelor de Carabinieri în scopul compatibilizării cu structurile Forțelor Armate, în vederea participării în comun la acțiuni de tip militar.

3.2. Consolidarea capacităților de intervenție prin dotarea cu echipament și tehnică specială a subdiviziunilor de Carabinieri responsabile de menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii publice, precum și de executarea altor misiuni stabilite prin lege.

Direcții de acțiune:

3.2.1. Îmbunătățirea infrastructurii și capacităților logistice ale subdiviziunilor de Carabinieri în vederea realizării atribuțiilor stabilite prin lege;

3.2.2. Modernizarea sistemului de comunicații prin implementarea tehnologiilor compatibile cu structurile Ministerului Afacerilor Interne;

3.2.3. Dezvoltarea sistemului IT privind folosirea bazelor de date, stocarea și analiza informațiilor operative, conform competenței;

3.2.4. Dezvoltarea funcționalității structurilor de Carabinieri conform standardelor europene și internaționale;

3.2.5. Consolidarea capacității instituționale de absorbție a asistenței financiare externe;

3.2.6. Modernizarea capacităților Carabinierilor de participare la misiunile și operațiunile internaționale sub egida ONU, UE, OSCE sau altor organizații internaționale/regionale;

3.2.7. Elaborarea mecanismului intern privind participarea la misiunile și operațiunile internaționale sub egida ONU, UE, OSCE sau altor organizații internaționale/regionale.

Rezultate scontate:

Departamentul Trupelor de Carabinieri devine o structură bine instruită și dotată, responsabilă și eficientă, care acționează profesionist, într-un sistem integrat, în interesul comunității.

Realizarea sarcinilor specifice sînt garantate de:

a) sistemul consolidat de management operațional;

b) implementarea procedurilor standard operaționale în activitate;

c) capacitățile întărite pentru acțiune rapidă și profesionistă în cadrul evenimentelor ce aduc atingere ordinii de drept, securității statului și siguranței cetățeanului;

d) perfecționarea pregătirii efectivului în scopul compatibilizării cu structurile Forțelor Armate, în vederea participării în comun la acțiuni de tip militar;

e) capacitățile consolidate ale Carabinierilor pentru absorbție a asistenței financiare externe, participare la misiunile și operațiunile internaționale sub egida ONU, UE, OSCE sau altor organizații internaționale/regionale.

4) Obiectiv general 4. Intoleranța față de incidentele de integritate, discriminare și rele tratamente în activitatea Carabinierilor.

Obiective specifice:

4.1. Promovarea și implementarea integrității instituționale.

Direcții de acțiune:

4.1.1. Instituirea sistemului de management al riscurilor;

4.1.2. Asigurarea climatului de integritate instituțională prin aplicarea politicilor anticorupție naționale și sectoriale;

4.1.3. Informarea Carabinierilor despre cerințele specifice de integritate instituțională;

4.1.4. Elaborarea planului de integritate;

4.1.5. Dezvoltarea cooperării cu structurile specializate în prevenirea și combaterea corupției din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

4.2. Respectarea drepturilor omului.

4.2.1. Desfășurarea campaniilor și instruirilor în domeniul respectării drepturilor omului;

4.2.2. Dezvoltarea sistemului de evidență și examinare a plîngerilor îndreptate împotriva personalului Departamentului Trupelor de Carabinieri privind actele de discriminare și rele tratamente sau alte abateri disciplinare;

4.2.3. Dezvoltarea capacităților instituționale și tehnice de prevenire a actelor de discriminare și rele tratamente sau alte abateri disciplinare.

Rezultate scontate:

Activitatea instituției, bazată pe principiul promovării și implementării integrității instituționale, contribuie la:

a) integritatea personalului Departamentului Trupelor de Carabinieri îmbunătățită, îndeosebi a celui care își desfășoară activitatea în zonele expuse riscului de corupție;

b) cooperarea cu structurile specializate în prevenirea și combaterea corupției din cadrul Ministerului Afacerilor Interne îmbunătățită;

c) capacitățile instituționale și tehnice de prevenire a actelor de discriminare și rele tratamente sau alte abateri disciplinare dezvoltate.

V. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

5.1. Activități de planificare

34. După aprobarea Strategiei și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia (în continuare – *Plan de acțiuni*), responsabilitatea pentru implementarea obiectivelor și activităților prezentate în Strategie va aparține Ministerului Afacerilor Interne și instituțiilor stabilite ca responsabile în Planul de acțiuni.

Pentru asigurarea eficienței îndeplinirii prevederilor Planului de acțiuni, la nivelul Ministerului Afacerilor Interne se vor întocmi planuri anuale de acțiuni.

Ministerul Afacerilor Interne va coordona toate măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor prevăzute în Strategie și executarea eficientă a activităților în conformitate cu indicatorii și termenele fixate în Planul de acțiuni.

5.2. Riscuri în implementare

35. Practica din activitățile realizate anterior în cadrul autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne ne permite evidențierea următoarelor riscuri:

1) cadrul de reglementare al activității este unul încărcat, fapt determinat de lipsa unor principii generale de activitate stabilite la nivel de sistem al afacerilor interne, precum și de existența unor reglementări depășite ori a altora cu caracter fragmentar, ceea ce provoacă în continuare senzația unui sistem insuficient reglementat;

2) existența dublărilor și suprapunerilor de competențe cu Inspectoratul General al Poliției;

3) procesul de reformă în domenii conexe activității Carabinierilor poate fi tergiversat nejustificat și împiedica procesul de reformare al Trupelor de Carabinieri;

4) lipsa suportului financiar consistent și continuu;

5) lipsa de capacitate privind elaborarea documentației necesare implementării programelor cu finanțare externă;

6) structura subdimensionată a unității cu competențe în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicațiilor a determinat subdezvoltarea domeniului în comparație cu alte subdiviziuni ale Ministerului Afacerilor Interne.

36. Accentuarea indicatorilor de risc menționați mai sus reprezintă premise de neîndeplinire a unor obiective și sarcini prevăzute în Strategie.

37. Un factor major de risc îl poate constitui apariția fenomenului de instabilitate politică, care poate genera discontinuitatea procesului de reformă, influențând negativ dezvoltarea instituției.

38. Nealocarea resurselor financiare necesare pentru dezvoltare și executarea misiunilor, asigurarea tehnico-materială și salarizarea adecvată a carabinierilor poate determina neexecutarea corespunzătoare a sarcinilor, precum și riscuri de corupție.

39. Întârzierea procesului de profesionalizare a militarilor în termen poate afecta, de asemenea, calitatea actului de asigurare a protecției și securității cetățeanului și statului.

5.3. Proceduri de raportare și monitorizare

40. Implementarea Strategiei este asigurată de către Guvern prin intermediul Ministerului Afacerilor Interne, care este instituția responsabilă de asigurarea eficienței mecanismului de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei, prin intermediul Departamentului Trupelor de Carabinieri.

41. Totodată, în procesul de implementare sînt implicate Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Apărării, autoritățile administrative și instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne.

42. Departamentul Trupelor de Carabinieri informează anual Ministerul Afacerilor Interne despre nivelul realizării Planului de acțiuni. Informarea presupune prezentarea unui raport anual de progres.

43. La nivelul Departamentului Trupelor de Carabinieri, mecanismul de monitorizare și raportare este următorul:

1) Subdiviziunea responsabilă de raportarea nivelului de realizare a Planului de acțiuni raportează trimestrial viceministrului afacerilor interne, comandant al Trupelor de Carabinieri, măsurile adoptate în perioada de raportare. În acest sens, subdiviziunea de monitorizare centralizează raportările primite, prelucrează informațiile și elaborează un raport de sinteză privind gradul de implementare, pe care îl prezintă în cadrul ședințelor Consiliului consultativ al Departamentului Trupelor de Carabinieri.

2) Consiliul consultativ al Departamentului Trupelor de Carabinieri analizează nivelul de realizare a Planului de acțiuni, respectarea termenelor, problemele și cauzele care au dus la neimplementare sau implementare defectuoasă, stabilește măsurile care se impun pentru corectarea erorilor și asigură, prin intermediul fiecărui membru, transmiterea acestor măsuri personalului din subordine.

44. La nivelul subdiviziunilor subordonate Departamentului Trupelor de Carabinieri, mecanismul de monitorizare și raportare se stabilește în baza planului de activități al acestora. Astfel:

1) trimestrial sau ori de cîte ori este necesar, se analizează, în cadrul ședințelor de bilanț al activității subdiviziunii subordonate, stadiul implementării Strategiei, respectarea termenelor, problemele și cauzele care au dus la neimplementare sau implementare defectuoasă, se stabilesc măsurile care se impun pentru corectarea erorilor și se asigură transmiterea acestor măsuri personalului din subordine;

2) o copie a procesului-verbal al ședinței de bilanț se remite subdiviziunii responsabile de raportarea stadiului implementării Strategiei.

45. Baza de raportare a realizării rezultatelor o reprezintă indicatorii din Planul de acțiuni. În acest sens, subdiviziunea responsabilă de organizarea planificării activității Departamentului Trupelor de Carabinieri, iar în cazul subdiviziunilor subordonate – grupul de lucru pentru planificarea activității, va asigura includerea în Planul anual de activitate a acțiunilor din Strategie necesare a fi implementare în perioada respectivă.

46. Monitorizarea implementării va fi una continuă, în cadrul căreia se va ține cont de indicatorii de realizare stabiliți în Planul de acțiuni. În evaluarea progresului de implementare a Strategiei vor fi realizate două evaluări intermediare, pentru obiectivele stabilite în 2017 și 2018, în scopul ajustării planurilor la necesitățile și tendințele din perioada respectivă. Evaluarea intermediară se va axa pe măsurarea rezultatelor și a obiectivelor stabilite, prin prisma Cadrului de monitorizare și evaluare. În baza acestor evaluări intermediare urmează a fi definite rezultatele așteptate și obiectivele specifice. Evaluările vor fi folosite la determinarea acțiunilor necesare pentru următorii ani, în conformitate cu realitățile existente, și la planificarea bugetară pentru perioada ulterioară.

47. Primul raport de monitorizare va fi elaborat la finele anului 2017, în baza rapoartelor anuale prezentate de instituțiile responsabile de implementare, și va cuprinde gradul de realizare a obiectivelor și acțiunilor propuse în perioada respectivă, precum și nivelul atingerii indicatorilor de impact. Astfel, vor fi identificați factorii ce au influențat succesul sau insuccesul realizării activităților preconizate, informația respectivă fiind utilizată în scopul planificării activităților pentru perioada ulterioară.

48. Anual, Ministerul Afacerilor Interne va prezenta Guvernului, până la 1 februarie, raportul de monitorizare privind realizarea în anul precedent a Planului de acțiuni.

49. Rezultatele implementării Strategiei vor fi prezentate într-o evaluare finală independentă, ce va măsura impactul rezultatelor obținute în cadrul fiecărei priorități strategice și a Strategiei în general asupra Trupelor de Carabinieri. Evaluarea finală va fi realizată prin prisma relevanței, eficienței, eficacității, durabilității, impactului și abordării bazate pe respectarea drepturilor omului, cu implicarea reprezentanților societății civile.

5.4. Finanțarea Strategiei

50. Finanțarea implementării Strategiei se va executa din surse financiare alocate din bugetul de stat și din venituri colectate de către instituție.

51. Sursele și volumul de finanțare a acțiunilor prioritare vor fi incluse la fiecare etapă de planificare bugetară în Strategia sectorială de cheltuieli pentru

sectorul ordine publică și în Cadrul bugetar pe termen mediu, iar finanțarea anuală a măsurilor va fi planificată în bugetele anuale.

52. Totodată, suportul bugetar prevăzut pentru Trupele de Carabinieri în Acordul de finanțare CRIS: ENI/2015/038-144 „Suport pentru dezvoltarea Poliției” urmează să suplimenteze necesarul de pregătire și dotare tehnică. În conformitate cu prevederile fișei de proiect pentru Suportul bugetar privind implementarea Strategiei de reformă a Poliției, Uniunea Europeană va finanța aceste costuri în baza anexei adiționale la Acordul de finanțare încheiat cu Guvernul Republicii Moldova. În baza Acordului de finanțare, Guvernul va aloca anual sumele necesare pentru realizarea obiectivelor asumate în anul respectiv, urmînd ca, după evaluarea privind îndeplinirea acestora și proporțional cu gradul de realizare, sumele să fie debursate de către Uniunea Europeană prin intermediul instrumentului financiar al politicii de vecinătate.

53. Estimarea costurilor financiare și nonfinanciare, precum și a necesarului de resurse a fost inclusă în Strategie și în Planul de acțiuni.

54. În consecință, în cadrul Planului de acțiuni, sumele prevăzute pentru fiecare obiectiv vor fi corelate cu prevederile Cadrului bugetar pe termen mediu pentru perioada corespunzătoare.

PLANUL DE ACȚIUNI
privind implementarea Strategiei de reformare a Trupelor de Carabinieri pentru anii 2017-2020

Obiective specifice	Acțiuni	Termene de realizare	Indicatori de progres	Instituții responsabile	Costuri aferente implementării (surse externe), mii lei, pentru anii:				Buget total, mii lei
					2017	2018	2019	2020	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<u>Obiectiv general 1.</u> Crearea unei structuri cu atribuții duale moderne în conformitate cu cele mai bune practici europene și internaționale, în măsură să răspundă proactiv la nevoile de securitate ale cetățenilor și societății									
1.1. Asigurarea unui cadru legal adaptat rigorilor și principiilor europene de activitate	1.1.1. Realizarea unei analize a actelor legislative și normative cu incidență asupra activității Trupelor de Carabinieri, cu identificarea propunerilor de modificări și completări	Semestrul I, 2017	Analiză efectuată	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală juridică, Direcția generală analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, Direcția generală resurse umane)	În limitele bugetului aprobat				
	1.1.2. Elaborarea proiectului de lege cu privire la Carabinieri	Semestrul I, 2017	Grup de lucru constituit; Proiect de lege elaborat	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală analiză, monitorizare și	În limitele bugetului aprobat				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				evaluare a politicilor, Direcția generală juridică, Inspectoratul General al Poliției)					
	1.1.3. Modificarea și/sau completarea actelor legislative și normative conexe activității Carabinierilor, potrivit noii Legi cu privire la Carabinieri	Semestrul II, 2017	Propuneri de modificare și/sau completare a actelor legislative și normative elaborate	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală juridică, Direcția generală analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, Direcția generală resurse umane, Inspectoratul General al Poliției)	În limitele bugetului aprobat				
1.2. Delimitarea competențelor de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice între Inspectoratul General al Poliției și Departamentul Trupelor de Carabinieri	1.2.1. Implementarea prevederilor Legii cu privire la Carabinieri și redimensionarea competențelor legale ale Carabinierilor și Poliției în cadrul sistemului de ordine și securitate publică	2018	Legea cu privire la Carabinieri implementată; Competențe de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice redimensionate și executate	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Inspectoratul General al Poliției, Direcția generală juridică, Direcția generală analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, Direcția generală resurse umane)	În limitele bugetului aprobat				
	1.2.2. Modificarea regulamentelor interne de	2018	Regulamente modificate și	Ministerul Afacerilor Interne					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	activitate		aprobate	(Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală juridică, Direcția generală analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, Direcția generală resurse umane)	În limitele bugetului aprobat				
	1.2.3. Elaborarea procedurilor standard operaționale	2018	Proceduri elaborate și aprobate	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală juridică, Direcția generală analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, Direcția generală resurse umane, Inspectoratul General al Poliției)	În limitele bugetului aprobat				
	1.2.4. Reorganizarea și operaționalizarea structurilor de Carabinieri în vederea asigurării executării atribuțiilor stabilite prin lege	2018	Structuri de Carabinieri reorganizate și operaționalizate	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală juridică, Direcția generală resurse umane)	În limitele bugetului aprobat				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.3. Implementarea Acordului de finanțare CRIS: ENI/2015/038-144 „Suport pentru dezvoltarea Poliției” și anexe nr. 1 „Realizarea indicatorilor pentru debursare (Matricea de politici)”, în limitele resurselor financiare alocate Carabinierilor	1.3.1. Elaborarea amendamentului la Acordul de finanțare denumit „Realizarea indicatorilor pentru debursare (Matricea de politici)”	Semestrul I, 2017	Amendament elaborat și prezentat pentru negociere și semnare	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală relații internaționale și integrare europeană, Direcția generală analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, Direcția generală juridică, Inspectoratul General al Poliției); Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	În limitele bugetului aprobat				
	1.3.2. Negocierea cu reprezentanții UE a amendamentului la Acordul de finanțare denumit „Realizarea indicatorilor pentru debursare (Matricea de politici)”	Semestrul II, 2017	Negocieri finalizate; Amendament aprobat	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală relații internaționale și integrare europeană); Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene					
Obiectiv general 2. Profesionalizarea personalului, orientarea de resurse către pregătirea polițienească a efectivelor, astfel încât să se asigure noua abordare a misiunilor și schimbarea de atitudine în relația cu populația									

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.1. Profesionalizarea efectivului de militari în termen ai Trupelor de Carabinieri în vederea întăririi capacităților de asigurare a protecției cetățeanului, ordinii și securității publice	2.1.1. Înlocuirea progresivă a militarilor în termen cu personal profesionalizat (2017 – 10%, 2018 – 20%, 2019 – 30%, 2020 – 40%)	2017-2020	Efectiv de Carabinieri profesionalizat; Sistem de management al resurselor umane și comunicare cu comunitatea îmbunătățit	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri)	6440,9	30932,1	38750,9	54819,2	130943,2
	2.1.2. Elaborarea curriculumului de formare inițială a Carabinierilor profesionalizați	Semestrul II, 2017	Curriculum elaborat și aprobat	Ministerul Afacerilor Interne (Academia „Ștefan cel Mare”, Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală resurse umane)	În limitele bugetului aprobat				
2.2. Sistem transparent de selectare și promovare a personalului, bazat pe criterii clare de recrutare, selectare, evaluare și promovare a personalului	2.2.1. Dezvoltarea procedurilor de selectare și recrutare a personalului în cadrul Trupelor de Carabinieri	Semestrul II, 2017	Proceduri de recrutare (selectare) transparente, bine dezvoltate	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală resurse umane)	În limitele bugetului aprobat				
	2.2.2. Elaborarea ghidului carierei Carabinierului	Semestrul II, 2017	Ghid elaborat și aprobat	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri Direcția generală resurse umane, Academia „Ștefan	În limitele bugetului aprobat				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				cel Mare”)					
	2.2.3. Respectarea principiului egalității de gen în procesul de angajare și promovare în Departamentul Trupelor de Carabinieri	2017-2020	Număr de femei angajate, inclusiv în posturile de conducere, în dinamică pozitivă	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri)	În limitele bugetului aprobat				
2.3. Dezvoltarea procesului de formare profesională inițială și continuă a Carabinierilor	2.3.1. Dezvoltarea sistemului de formare profesională inițială a Carabinierilor conform standardelor europene, punând accentul pe pregătirea practică	Semestrul II, 2017	Curriculum elaborat; Sistem de formare profesională inițială dezvoltat conform standardelor europene	Ministerul Afacerilor Interne (Academia „Ștefan cel Mare”, Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală resurse umane)	În limitele bugetului aprobat				
	2.3.2. Dezvoltarea sistemului de formare profesională continuă bazată pe indicatori concreți, orientați spre îmbunătățirea abilităților practice și de aplicare a legii	Semestrul II, 2017	Curriculum elaborat; Sistem de formare profesională continuă dezvoltat conform standardelor europene	Ministerul Afacerilor Interne (Academia „Ștefan cel Mare”, Departamentul Trupelor de Carabinieri)	În limitele bugetului aprobat				
	2.3.3. Crearea condițiilor adecvate pentru dezvoltarea profesională continuă a efectivului unităților specializate în menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii	2018-2020	Condiții pentru dezvoltarea profesională continuă create în conformitate cu standardele europene	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Academia „Ștefan cel Mare”)	În limitele bugetului aprobat				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	publice								
	2.3.4. Realizarea unui sistem unitar de formare profesională inițială și continuă a personalului în conformitate cu standardele europene	2017-2020	Sistem unitar de formare profesională inițială și continuă creat conform standardelor europene	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală resurse umane, Academia „Ștefan cel Mare”)	În limitele bugetului aprobat				
	2.3.5. Crearea condițiilor de instruire a personalului Trupelor de Carabinieri cu mijloace și metode polițienești în conformitate cu cele mai bune standarde europene și internaționale	2017-2019	Condiții de instruire a personalului create	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Academia „Ștefan cel Mare”, Direcția generală resurse umane, Inspectoratul General al Poliției)	În limitele bugetului aprobat				
2.4. Promovarea principiilor de transparență în procesul decizional	2.4.1. Dezvoltarea mecanismului de interacțiune și dialog cu societatea civilă	Semestrul II, 2017	Mecanism de interacțiune și dialog dezvoltat prin elaborarea și implementarea Strategiei de comunicare a Carabinierilor	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri)	În limitele bugetului aprobat				
	2.4.2. Îmbunătățirea capacităților materiale și tehnice de promovare a vizibilității instituției	2017-2020	Capacități materiale și tehnice de promovare a vizibilității instituției	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri)	În limitele bugetului aprobat				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			îmbunătățite						
Obiectiv general 3. Consolidarea capacităților Carabinierilor de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, prevenire și combatere a criminalității, de protecție a cetățeanului și statului cu mijloace și metode moderne									
3.1. Consolidarea managementului operațional bazat pe un sistem informațional integrat	3.1.1. Crearea structurilor de management operațional în cadrul Trupelor de Carabinieri, capabile să asigure coordonarea integrată a forțelor și mijloacelor	2018-2020	Structuri de management operațional create; Centre operaționale de coordonare mobile și fixe operaționalizate	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Serviciul dirijare operațională și inspectare, Serviciul tehnologii informaționale)		6000,00	800,00	300,00	7100,00
	3.1.2. Dezvoltarea capacităților funcționale și de analiză a riscurilor și informațiilor ale unităților de management operațional	Semestrul I, 2018	Unități de analiză create și operaționalizate; Efectiv selectat pe principii profesionale	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Serviciul dirijare operațională și inspectare)	În limitele bugetului aprobat				
	3.1.3. Asigurarea eficientă a cooperării interne a forțelor și mijloacelor și interoperabilității cu celelalte instituții abilitate cu competențe în domeniul ordinii și securității publice	2017-2020	Planuri de cooperare aprobate și puse în aplicare; Interoperabilitate și schimb eficient de informații asigurate	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Inspectoratul General al Poliției, Departamentul Poliției de Frontieră, Biroul migrație și azil, Serviciul					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				dirijare operațională și inspectare)					
	3.1.4. Perfecționarea pregătirii efectivului Trupelor de Carabinieri în scopul compatibilizării cu structurile Forțelor Armate, în vederea participării în comun la acțiuni de tip militar	2017-2020	Curriculum elaborat; Efectiv al Trupelor de Carabinieri pregătit; Interoperabilitate cu forțele Armatei Naționale asigurată	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri), Ministerul Apărării (Armata Națională, Academia Militară „Alexandru cel Bun”)	În limitele bugetului aprobat				
3.2. Consolidarea capacităților de intervenție prin dotarea cu echipament și tehnică specială a subdiviziunilor Carabinierilor responsabile de menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii publice, precum și de executarea altor misiuni stabilite prin lege	3.2.1. Îmbunătățirea infrastructurii și capacităților logistice ale Carabinierilor în vederea realizării atribuțiilor stabilite prin lege	2017-2020	Unități cu infrastructură, echipament și dotare logistică îmbunătățite	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală economie și finanțe, Direcția administrare și politici de dezvoltare), Ministerul Finanțelor	17365,00	12010,00	12010,00	12010,00	53395,00
	3.2.2. Modernizarea sistemului de comunicații prin implementarea tehnologiilor compatibile cu structurile Ministerului Afacerilor Interne	2017-2020	Sistem de comunicații modernizat; Tehnologii compatibile cu structurile Ministerului Afacerilor	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Serviciul tehnologii informaționale)					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Interne implementate						
	3.2.3. Dezvoltarea sistemului IT privind folosirea bazelor de date, stocarea și analiza informațiilor operative, conform competenței	2017-2020	Sistem IT dezvoltat; Conexiune cu bazele de date realizată	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Serviciul tehnologii informaționale)					
	3.2.4. Dezvoltarea funcționalității structurilor de Carabinieri conform standardelor europene și internaționale	2017-2020	Autovehicule, mijloace speciale active, pasive și auxiliare achiziționate	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală economie și finanțe, Direcția administrare și politici de dezvoltare)					
	3.2.5. Consolidarea capacității instituționale de absorbție a asistenței financiare externe	Semestrul II, 2017	Grup de lucru de implementare a proiectelor și absorbție de fonduri creat	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri)					
	3.2.6. Modernizarea capacităților Carabinierilor de participare la misiunile și operațiunile internaționale sub egida ONU, UE, OSCE sau altor organizații internaționale/regionale	2017-2020	Carabinieri instruiți și dotați conform standardelor internaționale	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală economie și finanțe, Academia „Ștefan cel Mare”)					
	3.2.7. Elaborarea	Semestrul II,		Ministerul Afacerilor					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	mecanismului intern privind participarea la misiunile și operațiunile internaționale sub egida ONU, UE, OSCE sau altor organizații internaționale/regionale	2017	Act normativ elaborat și aprobat	Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Direcția generală juridică)	În limitele bugetului aprobat				
TOTAL PE OBIECTIV					23805,9	48942,1	51560,9	67129,2	191438,1
Obiectiv general 4. Intoleranța față de incidentele de integritate, discriminare și rele tratamente în activitatea Carabinierilor									
4.1. Promovarea și implementarea integrității instituționale	4.1.1. Implementarea sistemului de management al riscurilor	Semestrul II, 2017	Sistem de management al riscurilor implementat	Ministerul Afacerilor Interne (Serviciul protecție internă și anticorupție, Departamentul Trupelor de Carabinieri)	În limitele bugetului aprobat				
	4.1.2. Asigurarea climatului de integritate instituțională prin aplicarea politicilor anticorupție naționale și sectoriale	2018-2020	Climat de integritate instituțională asigurat	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Serviciul protecție internă și anticorupție)	În limitele bugetului aprobat				
	4.1.3. Informarea carabinierilor despre cerințele specifice de integritate instituțională	2017-2020	Număr de carabinieri informați	Ministerul Afacerilor Interne (Serviciul protecție internă și anticorupție, Departamentul Trupelor de	În limitele bugetului aprobat				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				Carabinieri)					
	4.1.4. Elaborarea planului de integritate	Semestrul I 2018	Plan elaborat și aprobat	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Serviciul protecție internă și anticorupție)	În limitele bugetului aprobat				
	4.1.5. Dezvoltarea cooperării cu structurile specializate în prevenirea și combaterea corupției din cadrul Ministerului Afacerilor Interne	2017-2020	Cooperarea cu structura specializată din cadrul Ministerului Afacerilor Interne dezvoltată; Plan de cooperare elaborat și aprobat; Număr de instruiți și întruniri comune realizate	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Serviciul protecție internă și anticorupție)	În limitele bugetului aprobat				
4.2. Respectarea drepturilor omului	4.2.1. Desfășurarea instruirilor în domeniul respectării drepturilor omului	2017-2020	Număr de instruiți desfășurate; Număr de personal instruit	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Serviciul protecție internă și anticorupție)	În limitele bugetului aprobat				
	4.2.2. Dezvoltarea	2018-2020	Sistem de	Ministerul					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	sistemului de evidență și examinare a plîngerilor îndreptate împotriva personalului Departamentului Trupelor de Carabinieri privind actele de discriminare și rele tratamente sau alte abateri disciplinare		evidență și examinare a plîngerilor dezvoltat	Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri, Serviciul protecție internă și anticorupție)	În limitele bugetului aprobat				
	4.2.3. Dezvoltarea capacităților instituționale și tehnice de prevenire a actelor de discriminare și rele tratamente sau alte abateri disciplinare	2018-2020	Structură specializată dezvoltată; Capacități tehnice de prevenire a actelor de discriminare și rele tratamente sau alte abateri disciplinare dezvoltate	Ministerul Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri)	În limitele bugetului aprobat				

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărârii Guvernului
privind aprobarea Strategiei de reformare a Trupelor de Carabinieri
pentru anii 2017-2020

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului

Procesul amplu de reformare al Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și desconcentrate acestuia, demarat în contextul aspirațiilor europene ale Republicii Moldova, urmărește scopul constituirii unui sistem de ordine și securitate publică integrat, interoperabil și compatibil, capabil să asigure servicii publice de calitate pentru protecția persoanei, siguranța societății și statului, precum și creșterea nivelului de încredere a populației în organele de drept.

În acest sens, Concepția de reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și desconcentrate ale acestuia, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1109 din 6 decembrie 2010, Strategia securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.153 din 15.07.2011, Strategia națională de ordine și securitate publică 2017-2020, precum și Strategia de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.587 din 12 mai 2016 au identificat principalele probleme ale sistemului de ordine și securitate publică, au stabilit obiectivele procesului de reformare, precum și actele legislative și normative ce urmau a fi elaborate, modificate sau completate.

La nivel național structurile principale de ordine și securitate publică sunt Poliția și Trupele de Carabinieri. În activitatea acestora se manifestă paralelisme, suprapuneri și dublări de competențe, fapt ce face dificilă organizarea și desfășurarea misiunilor, stabilirea precisă a responsabilităților, cooperarea și alocarea resurselor. Din aceste motive este periclitată dezvoltarea în ansamblu a sistemului de ordine și securitate publică.

Departamentul Trupelor de Carabinieri (DTC) a evoluat relativ puțin față de momentul constituirii. Cauza principală a reprezentat lipsa concepției moderne cu privire la locul și rolul acestora ca și componentă a sistemului de ordine și securitate publică. Este vorba mai ales de faptul că Trupele de Carabinieri (TC) nu au primit impulsul reformativ care să le permită transformarea într-o structură polițienească profesionalizată cu statut militar.

În perioada ultimilor ani, concepția statală privind Trupele de Carabinieri a oscilat radical de la „...preluarea integrală de la organele poliției a funcțiilor de menținere și restabilire a ordinii publice”(Strategia de securitate națională din 2011), către „... reorganizarea trupelor de carabinieri și integrarea lor în cadrul Poliției” (Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului). Chiar și în aceste condiții, nu au fost aplicate măsurile preconizate și, ca urmare, nici până acum nu a demarat efectiv reforma instituției.

Din acest motiv, capacitatea Carabinierilor de a îndeplini misiuni de ordine și securitate publică este redusă, îndeosebi în plan teritorial. Cauzele rezidă în competențele insuficient delimitate, legislația depășită (Legea nr. 806-XII din 12 decembrie 1991 cu privire la trupele de carabinieri (trupele interne) ale MAI), absența competențelor polițienești, menținerea modelului actual de îndeplinire a misiunilor, a sistemului de completare a efectivelor cu militari în termen.

De asemenea, întârzierea acțiunilor de profesionalizare, pregătirea polițienească deficitară, dotarea inadecvată și insuficientă indică indubitabil urgența reformei Trupelor de Carabinieri.

Legea nr. 806 din 12.12.1991 prevede că Trupele de Carabinieri „...sunt destinate să asigure, împreună cu poliția sau independent, ordinea publică”. Între sarcinile principale ale trupelor de carabinieri sunt menționate: „veghează permanent, potrivit legii, împreună cu poliția, la asigurarea măsurilor pentru menținerea ordinii de drept”. De asemenea, Carabinierii sprijină organele de poliție sau activează independent în menținerea ordinii publice și în combaterea criminalității, participă la menținerea ordinii publice în timpul acțiunilor social-politice cu caracter de masă, sportive și de altă natură, colaborează cu organele de poliție la curmarea încălcărilor ordinii publice, dacă acesta au un caracter de masă, asigură paza și apărarea unor obiecte de stat de importanță deosebită și a transporturilor speciale.

Practic, aceleași sarcini pe linie de ordine publică sunt atribuite și Poliției prin Legea nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.

Din prevederile existente rezultă faptul că, nu au fost delimitate precis atribuțiile în domeniul ordinii și securității publice între Poliție și Trupele de Carabinieri și nu există nici prevederi de complementaritate și interoperabilitate în acest sens. Terminologia utilizată și modul de proiectare a normelor juridice sunt diferite, așa încât nu permit stabilirea îndatoririlor precise în domeniu ale fiecărei structuri. Pe baza dispozițiilor legale în vigoare nu pot fi determinate precis limitele competențelor, modul în care acestea sunt exercitate, când încep și unde încetează atribuțiile, cine le îndeplinește și în ce condiții.

Ca urmare, apar deficiențe de stabilire a răspunderii pentru misiuni, privind participarea la menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii și securității publice, forțele și mijloacele ce trebuie destinate, precum și cooperarea. Problemele sunt și mai evidente în situația crizelor de ordine publică.

Una din vulnerabilitățile esențiale ale sistemului de ordine și securitate publică, constatăată și de către experții Uniunii Europene în cadrul desfășurării Analizei Funcționale a Ministerului Afacerilor Interne, o reprezintă faptul că structurile de ordine și securitate publică sunt neuniforme și neproporționale din punct de vedere organizatoric, al efectivelor și dotărilor.

Totodată, cadrul normativ învechit după care funcționează Departamentul Trupelor de Carabinieri nu corespunde exigențelor actuale privind locul și rolul acestora într-un sistem dual de asigurare a ordinii publice, producând deficite de capacitate pe acest segment și diminuând implicit nivelul de siguranță al comunității.

Principalii factori care impun urgentarea reformei Trupelor de Carabinieri sunt următorii:

- deficitul general de capacitate a MAI în domeniul restabilirii ordinii și securității publice;
- lipsa subdiviziunilor teritoriale ale Poliției pentru restabilirea ordinii publice trebuie compensată de către unitățile de Carabinieri;
- utilitatea existenței unui element suplimentar de descurajare a criminalității de alt tip decât Poliția;

- situația geopolitică actuală și necesitatea adaptării la noile realități, riscuri, amenințări și misiuni;
- existența în țară a aspirațiilor separatiste și a formațiunilor militare subordonate unor structuri neconstituționale;
- tendințele privind creșterea în amploare a migrației ilegale, riscurile și amenințările potențiale pentru ordinea și securitatea publică ce rezultă din acestea.

Din considerentele enunțate, se impune reformarea Trupelor de Carabinieri, revizuirea legislației privind statutul și competențele carabinierilor, trecându-se progresiv la profesionalizarea personalului din această instituție și îndeplinirea serviciului pe bază de contract.

Analiza de fond a proiectului

Prezenta Strategie face parte integrantă din Concepția de reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și descentralizate, rezultând din necesitățile reale stabilite în procesul de implementare a reformelor.

Scopul prezentei Strategii vizează posibilitatea ajustării din punct de vedere conceptual și principial a proceselor deja demarate, redefinirea vectorului de dezvoltare a entității și realizarea unei interoperabilități a forțelor de ordine publice, ce pot fi folosite eficient în interesul cetățeanului.

Prin elaborarea și implementarea Strategiei de reformare a Trupelor de Carabinieri și Planului aferent se va realiza o abordare unitară și coerentă a acestui domeniu și va crește eficiența realizării obiectivelor specificate în celelalte documente de politici asupra domeniului, respectiv, Strategia națională de ordine și securitate publică și Strategia de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020.

Strategia este axată pe creșterea calității serviciului public prin perfecționarea și aplicarea riguroasă a cadrului de reglementare, pe asigurarea nivelului ridicat de profesionalizare a personalului și consolidarea instituțională a structurilor cu atribuții din cadrul DTC. Acest fapt va conduce la sporirea satisfacției populației față de prestația personalului structurilor de ordine și securitate publică și va genera reducerea costurilor și creșterea gradului de performanță în prevenirea și combaterea fenomenului infracțional.

Strategia propune soluții menite să sporească eficacitatea măsurilor pentru ridicarea nivelului de protecție a persoanei, de siguranță a societății și statului.

Scopul reformei Trupelor de Carabinieri îl reprezintă transformarea instituției într-o structură polițienească profesionistă cu statut militar, modernă, eficace și eficientă, transparentă, capabilă să realizeze serviciul public de calitate în beneficiul comunității și să asigure nivelul înalt de siguranță individuală și colectivă la standarde europene.

Trupele de Carabinieri urmează să fie reorganizate și integrate în sistemul polițienesc, cu păstrarea statutului militar, a individualității instituționale, specificului organizatoric, funcțional și a independenței operaționale.

Având în vedere situația internă și internațională, se impune menținerea în RM a sistemului polițienesc dual în care funcționează complementar structuri de poliție civilă (Poliția) și cu statut militar (Carabinierii). Acesta este practicat cu succes în numeroase state europene – Italia, Franța, România, Spania, Portugalia, Olanda, Polonia, Turcia.

Trupele de Carabinieri se vor transforma într-o structură profesionalizată cu statut militar, capabilă să îndeplinească misiuni specifice în situații de normalitate, situații specifice și situații de criză de ordine publică și, totodată, atribuțiile prevăzute de lege în situații de urgență, de asediu și de război.

De asemenea, vor fi redimensionate competențele legale ale Trupelor de Carabinieri și Poliției în cadrul sistemului de ordine și securitate publică, acestea fiind prevăzute pentru situații de normalitate, specifice, de criză de ordine publică, de urgență, de asediu și de război.

Competențele operaționale de bază în domeniul ordinii și securității publice vor fi divizate între Poliție și Carabinieri potrivit celor trei tipuri de misiuni executate:

- a) menținerea ordinii și securității publice;
- b) asigurarea ordinii și securității publice;
- c) restabilirea ordinii și securității publice.

8) Restabilirea ordinii publice urmează să devină misiunea principală a Carabinierilor, iar menținerea ordinii publice - misiunea principală a Poliției.

La etapa inițială, sarcinile de asigurare a ordinii publice vor fi atribuite atât Poliției, cât și Carabinierilor și vor fi realizate independent sau prin sprijinul operațional reciproc.

Până la atingerea capacității operaționale complete a structurii reformată asigurarea ordinii publice trebuie să revină ca misiune secundară atât Poliției, cât și Carabinierilor, deoarece, în practică, nici una dintre cele două instituții nu poate acoperi operativ teritoriul național în mod corespunzător. De asemenea, se pot produce concomitent evenimente care prin număr, amploare, loc și dezvoltare geografică nu permit gestionarea exclusivă de către Poliție, ori de către Carabinieri.

La atingerea capacității operaționale complete a noii structuri, misiunile de asigurare și restabilire a ordinii publice îi vor reveni acestei structuri.

Prezenta Strategie are ca țintă alinierea acțiunilor planificate la prevederile Acordului de Asociere Uniunea Europeană – Republica Moldova privind Titlul II „Dialogul politic și reforma, cooperarea pe domeniul politicilor externe și de securitate” și Titlul III „Justiție, Libertate și Securitate”, privind domeniile de modernizare a Carabinierilor, conform standardelor europene și celor mai bune practici internaționale, îmbunătățirea capacităților de combatere a criminalității, sporirea integrității angajaților și instituționalizarea principiilor de abordare din perspectiva asigurării drepturilor persoanei.

Impactul implementării proiectului

Realizarea obiectivelor și sarcinilor stabilite în Strategia de reformare a Trupelor de Carabinieri pentru anii 2017-2020, precum și în Planul de acțiuni aferent vor determina următoarele progrese:

- delimitarea competențelor de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice între Inspectoratul General al Poliției și Departamentul Trupelor de Carabinieri;

- profesionalizarea efectivului Trupelor de Carabinieri în vederea asigurării protecției cetățeanului, ordinii și securității publice, conform normelor și practicii europene;

- crearea unei structuri cu atribuții duale moderne în conformitate cu cele mai bune practici europene și internaționale în măsură să răspundă pro-activ la nevoile de securitate ale cetățenilor și ale societății;
- perfecționarea cadrului legislativ-normativ prin elaborarea proiectului Legii cu privire la Carabinieri și a actelor normative conexe;
- consolidarea capacităților Carabinierilor de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, prevenire și combatere a criminalității, de protecție a cetățeanului și statului cu mijloace și metode moderne;
- consolidarea capacităților de intervenție prin dotarea cu echipament și tehnică specială a subdiviziunilor carabinierilor responsabile de menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii publice;
- consolidarea profesionalismului, responsabilității, eficienței și transparenței Carabinierilor;
- promovarea și implementarea principiului toleranță zero față de corupție, discriminare și rele tratamente în activitatea Carabinierilor;
- crearea sistemului integrat de ordine și securitate publică, apt să răspundă în timp util și eficace nevoilor persoanei, societății și statului;
- creșterea calității serviciului public în beneficiul cetățenilor;
- dezvoltarea sistemului de management operațional, al situațiilor specifice și de criză;
- standardizarea procedurilor de acțiune în vederea îndeplinirii misiunilor specifice ale entităților din cadrul sistemului național de ordine și securitate publică al Republicii Moldova;
- punerea în aplicare a noilor politici de personal pe linia recrutării, selecționării, promovării, integrării și reconversiei socio-profesionale;
- îmbunătățirea comunicării cu societatea, sporirea imaginii pozitive a sistemului de ordine și securitate publică;
- instituirea sistem logistic, informatic și de comunicații modern compatibil cu structurile similare din UE;
- realizarea instituției moderne din punct de vedere structural și funcțional, compatibile cu structurile similare din UE;
- asigurarea capacităților de absorbție a fondurilor europene și internaționale.

Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Finanțarea implementării Strategiei de reformare a Trupelor de Carabinieri pentru anii 2017-2020 se va executa din surse financiare alocate de la bugetul de stat și venituri colectate de către instituție.

Sursele și volumul de finanțare a acțiunilor prioritare vor fi incluse la fiecare etapă de planificare bugetară în Strategia sectorială de cheltuieli pentru sectorul ordine publică și în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu, iar finanțarea anuală a măsurilor va fi planificată în bugetele anuale.

Un element principal al reformării Trupelor de Carabinieri îl va reprezenta înlocuirea progresivă în perioada anilor 2017 – 2020 a militarilor în termen cu personal profesionalizat (2017 – 10 %; 2018 – 20 %, 2019 – 30 %; 2020 – 40 %).

Obiectivul urmărește ca, la finele anului 2020, ponderea militarilor angajați pe bază de contract să ajungă treptat la 100%.

Urmare a implementării obiectivului de profesionalizare a efectivului, prevăzut pentru perioada anilor 2017-2020, cheltuielile necesare pentru salarizarea și dotarea cu echipament pentru militarii prin contract vor crește.

Astfel:

- în anul 2017, semestrul II, prin înlocuirea a 10 la sută a militarilor în termen cu profesioniști, cheltuielile vor crește cu 6440,9 mii lei (5804,7 – salariu; 636,2 – echipament);

- în anul 2018, prin înlocuirea a 20 la sută a militarilor în termen cu profesioniști, cheltuielile vor crește cu 30932,1 mii lei (29023,57 – salariu; 1908,6 – echipament);

- în anul 2019, prin înlocuirea a 30 la sută a militarilor în termen cu profesioniști, cheltuielile vor crește cu 38750,9 mii lei (34928,3 – salariu; 3822,6 – echipament);

- în anul 2020, prin înlocuirea a 40 la sută a militarilor în termen cu profesioniști, cheltuielile vor crește cu 54819,2 mii lei (46537,7 – salariu; 8281,5 – echipament).

În total, în anul 2020 alocațiile de la bugetul de stat pentru salarizare și dotare cu echipament a militarilor profesionalizați progresiv vor constitui suma de 130943,1 mii lei.

Urmare a profesionalizării a 100% de militari în termen, costurile de întreținere ale acestora se vor diminua, respectiv, către anul 2020, cu 24460, 1 mii lei.

În consecință, în anul 2020, alocațiile la bugetul Trupelor de Carabinieri pentru asigurarea cheltuielilor necesare pentru salarizarea și dotarea cu echipament a întreg efectivul de militari prin contract urmează să înregistreze o creștere netă cu 106,5 mln. lei și să constituie, în total, suma de 230450,0 mii lei.

Suma totală estimativă necesară pentru implementarea Strategiei (*salarizare, echipament, dotare tehnico-materială*) va constitui 191438,1 mii lei, din care pentru: anul 2017 – 23805,9 mii lei; anul 2018 – 48942,1 mii lei; anul 2019 – 51560,9 mii lei; anul 2020 – 67129,2 mii lei.

Costurile suplimentare pentru asigurare implementării obiectivului de profesionalizare au fost prevăzute în Strategia sectorială de cheltuieli a Departamentului Trupelor de Carabinieri pe anii 2018-2020, care a fost corelată cu prevederile Strategiei de reformare a Trupelor de Carabinieri pentru anii 2017-2020.

Totodată, suportul bugetar prevăzut pentru Trupele de Carabinieri în Acordul de finanțare CRIS: ENI/2015/038-144 „Suport pentru dezvoltarea Poliției” poate să suplimenteze necesarul de pregătire și dotare tehnică. În conformitate cu prevederile fișei de proiect pentru Suportul bugetar privind implementarea Strategiei de reformă a Poliției, Uniunea Europeană va finanța aceste costuri în baza anexei adiționale la acordul de finanțare încheiat cu Guvernul Republicii Moldova. În baza Acordului de finanțare, Guvernul va aloca anual sumele necesare pentru realizarea obiectivelor asumate în anul respectiv, urmând ca după evaluarea privind îndeplinirea acestora și proporțional cu gradul de realizare, sumele să fie debursate de către Uniunea Europeană prin intermediul instrumentului financiar al politicii de vecinătate.

Estimarea detaliată a costurilor financiare și non-financiare, precum și a necesarului de resurse externe au fost incluse în Strategie și planul de implementare al acesteia.

În consecință, în cadrul planului de acțiuni pentru implementarea prezentei Strategii, sumele prevăzute pentru fiecare obiectiv vor fi corelate cu prevederile Cadrului bugetar pe termen mediu pentru perioada corespunzătoare.

Alexandru JIZDAN
ministru

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jizdan', written in a cursive style.